

Vigerslevparken inklusiv Harrestrup Å syd for Roskildevej

Udviklingsplan 2011 - 2016

6. udkast august 2011

Vigerslevparken inklusiv Harrestrup Å syd for Roskildevej

Udviklingsplan 2011 -2016

6. udkast august 2011

Vigerslevparken inklusiv Harrestrup Å syd for Roskildevej

Udviklingsplan 2011-2016

6. udkast august 2011

Oplag

32

ISBN

87-784823-3-5

Projektledelse

Projektleder: Susanne Henriksen, Teknik- og Miljøforvaltningen
Center for Park og Natur

Rapporten er udarbejdet af

Birgitte Fink's tegnestue, Landskabsarkitekt MDL/MAA

Medarbejdere:

Per Toft MDL

Anders Holm MDL

Kort

Udsnit af Kort & Matrikelstyrelsens kort er gengivet med Kort & Matrikelstyrelsens tilladelse. Copyright Kort & Matrikelstyrelsen KD-086-101.

Fotos

Per Toft

Grafisk tilrettelæggelse

Birgitte Fink's tegnestue, Landskabsarkitekt MDL/MAA

Medarbejder: Per Toft MDL

Publikationen kan downloades fra:

www.kk.dk/Publikationer

Se under punktet: 'Publikationer fra Teknik- og Miljøforvaltningen'

Tryk

KK Printpartner

Indholdsfortegnelse

Indledning	7
Sammenfatning	8
Vision	10
Status for området	11
Vigerslevparkens beliggenhed og afgrænsning	11
Historisk rids	11
Det nuværende plangrundlag	13
Regionplan 2005.....	13
Kommuneplan 2001 og 2009.....	13
Lokalplan 199 fra 1992.....	13
Bydelsplan for Valby 2009.....	13
Grønne cykelruter.....	14
Jernbane fra København til Ringsted.....	14
Parkpolitik 2003 - Det grønne København.....	14
En grøn og en blå hovedstad.....	14
Fredningsforhold	15
Generel beskrivelse af parken	16
Åen	16
Stier	17
Vegetation	18
Dyreliv	18
Oversigtskort over Vigerslevparken.....	19
Vigerslevparken mellem Roskildevej og jernbanen	20
Eksisterende forhold	20
Ønsker til parken.....	22
Fremtidige forhold	24
Fremtidige forhold for Harrestrup Å	26
Vigerslevparken mellem jernbanen og Vigerslev Allé	28
Eksisterende forhold	28
Fremtidige forhold	32
Fremtidigforhold for Harestrup Å.....	34
Vigerslevparken mellem Vigerslev Allé og Åhaven	36
Eksisterende forhold	36
Ønsker til parken.....	38
Fremtidige forhold	40
Fremtidige forhold for Harrestrup Å	40
Vigerslevparken mellem Åhaven og Gl. Køge Landevej	42
Eksisterende forhold	42
Ønsker til parken:.....	44
Fremtidige forhold	46
Fremtidige forhold for Harrestrup Å	48

Vigerslevparken mellem Gl. Køge Landevej og Kalvebod Strand	50
Eksisterende forhold	50
Fremtidige forhold	52
Fremtidige forhold for Harrestrup Å	52
Retningslinier for inventar.....	54
Toiletter.....	54
Hegn og hække langs Harrestrup Å	54
Skiltning	54
Bænke, borde og øvrigt inventar.....	54
Retningslinier for anvendelse	55
Retningslinier for plejen	56
<i>Kulturhistoriske spor.....</i>	<i>56</i>
<i>Brugsplæne.....</i>	<i>56</i>
Bevoksningsudviklingsmål	56
Idealtilstanden	56
Foryngelsesdynamik.....	56
<i>Fælledgræs</i>	<i>56</i>
Bevoksningsudviklingsmål	56
Idealtilstanden	56
Foryngelsesdynamik.....	57
<i>Parktræer.....</i>	<i>57</i>
Bevoksningsudviklingsmål	57
Idealtilstanden	57
Foryngelsesdynamik.....	57
<i>Parkbusket.....</i>	<i>57</i>
Bevoksningsudviklingsmål	58
Idealtilstanden	58
Foryngelsesdynamik.....	58
<i>Kortbilag som viser placering af de enkelte bevoksningstyper</i>	<i>59</i>

Indledning

Kendelsen om "Fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet" blev afsagt d. 29. oktober 2010. Vigerslevparken, Damhussøen, Damhusengen og Krogebjergparken er alle omfattet af fredningen.

Fredningen har fastlagt, at der skal udarbejdes en plejeplan, som redegør for de pleje- og udviklingsarbejder, der skal ske i de første 5 år efter fredningens gennemførelse. Plejeplaner i fredningsforstand kaldes i Københavns Kommune for udviklingsplaner, og dette ord vil derfor udelukkende blive brugt i den følgende tekst.

Denne udviklingsplan gælder for Vigerslevparken og den del af Harrestrup Å, som ligger syd for Roskildevej. På denne strækning er åen hovedsageligt beliggende i parken. Udviklingsplanen er en rammeplan, der alene angiver mulighederne for, hvad der kan udføres i den kommende 5-års periode. Det er dermed ikke fastlagt, at alt bliver nået i planperioden. Igennem teksten anvendes ordet "kan" i forbindelse med planens forslag for at understrege, at der er tale om intensioner, som der endnu ikke er bevillingsmæssig basis for.

I 2007 blev "Vision for Harrestrup Å-system og Kalveboderne" godkendt af Københavns Borgerrepræsentation som kommunens svar på den offentlige høring i relation til Miljømålslovens/Vandrammedirektivets implementering i Danmark. Planen er formuleret som ideskitser og forslag til alternative omlægninger af åens tracé. Visionen har sammen med bl.a. kommuneplanen dannet grundlag for udarbejdelsen af Spildevandsplan 2008 med hensyn til Harrestrup Å-systemet. De ideskitser og forslag til omlægninger af åen, som kan realiseres i planperioden, fremgår af udviklingsplanen.

Fotokonkurrencen "Det bedste og Det værste i Vigerslevparken" blev afholdt i august 2006 i et samarbejde mellem Parkbrugerrådet, Valbybladet, Vigerslev Bibliotek samt det daværende Vej & Park. Konkurrencen omhandlede plejespørgsmål i bred forstand. Emner med relevans for udviklingsplanen er blevet tilføjet planen.

Opgaven med udarbejdelse af udviklingsplanen startede allerede i 2006 som opfølgning af den rejste fredningssag for bl.a. Vigerslevparken. Arbejdet har været fulgt af en følgegruppe med medarbejdere fra Center for Park og Natur (ved planarbejdets begyndelse Vej & Park) samt et parkbrugerråd med repræsentanter for interesseorganisationer, brugere, institutioner og andre forvaltninger i kommunen. Parkbrugerrådet har holdt syv møder, herunder et parktræf, hvortil offentligheden var inviteret. Efter afslutning af fredningssagen er udviklingsplanen blevet justeret ganske lidt i de tekstlige afsnit (ikke kortmaterialet) i henhold til fredningsdeklarationen. Ved den politiske vedtagelse af planen nedlægges parkbrugerrådet. Der skal lyde en stor tak til rådet for dets arbejde.

Sammenfatning

Det er planens sigte at beskytte og bevare Vigerslevparkens nuværende landskabelige kvaliteter. Under hensyntagen hertil skal de rekreative tilbud udvikles, og tilgængelighed for alle sikres, således at parken fremover kan fremtræde som et attraktivt tilbud til alle Valbys borgere.

Statusdelen

I statusdelen beskrives områdets fysiske afgrænsning, de planlægningsmæssige og de fredningsmæssige forudsætninger for udviklingen af Vigerslevparken.

Desuden beskrives parkens historie, landskabelige ide og de nuværende biologiske forhold.

I de næste fem afsnit gennemgås Vigerslevparken afsnit for afsnit. De væsentligste eksisterende forhold og ønsker til parken og de fremtidige forhold gennemgås.

Vigerslevparken mellem Roskildevej og jernbanen:

Der er lagt op til, at Harrestrup Å eventuelt kan flyttes ind i denne del af parken. Desuden foreslås etablering af en sportslegeplads samt anlæggelse af en p-plads og tilplantning af areal, hvor der tidligere lå et gartnerhus

Vigerslevparken mellem jernbanen og Vigerslev Allé:

Planen åbner mulighed for, at strækningen fra jernbanen til Landlystvej bliver gjort mere lysåben, og at rummet lukkes med en plantning mod Hvidovre. Blindestien bør renoveres, og to af de tre blomsterhaver kan nedlægges for at koncentrere plejeindsatsen i den sidste.

Vigerslevparken mellem Vigerslev Allé og Åhaven:

På Lerknolden og omkring Holbækmotorvejen er der mulighed for tilplantning med skov, anlæggelse af en bakke og omlægning af stier. Den lille opholdshave 'Vejmandens Plads' nedlægges, og der kan etableres ny opholds- og legeplads længere inde i parken, hvor der ikke er så meget støj.

Vigerslevparken mellem Åhaven og Gl. Køge Landevej:

Planen lægger op til, at parkens rekreative tilbud styrkes ved anlæggelse af en festplads, etablering af stier, sportslegeplads, aktivitets-, opholds- og grillplads.

Vigerslevparken mellem Gl. Køge Landevej og Kalvebod Strand:

Der gives mulighed for, at det stykke cykelsti, der mangler, for at en sammenhængende sti fra Damhussøen til Kalvebod Strand kan blive en realitet, kan placeres i parken.

Afsnittene 'Retningslinier for inventar', 'Retningslinier for anvendelse' og 'Retningslinier for plejen' beskriver grundlaget for den fremtidige drift af parken

Skemaet på s. 9 '*Nyanlæg og genopretning som kan gennemføres i planperioden*' er tænkt, som en opsamling af de i planen foreslåede anlægs- og plejeændringer. Rækkefølgen afspejler alene den rækkefølge, hvori de optræder i planen, og er ikke et udtryk for prioritering af et forslag frem for et andet.

Nyanlæg, genopretning og ændret pleje, som kan gennemføres i planperioden

Vedr. tiltag for åen se de enkelte delafsnit

Idrætslegeplads kan etableres ved Roskildevej med multibane, mindre skaterbane mm. på arealet , hvor der tidligere lå en legeplads

Ny p-plads anlægges - dels på hidtidig p-plads og dels på gartnerhusets areal.

Toiletet ved Engdraget bør renoveres, alternativt må det nedlægges

Belysning på midtersti ved Parkbo kan etableres

Etablering af 3 nye grillpladser fordelt i hele parken

Området fra jernbanen til Landlystvej gøres mere åbent og lyst, og der etableres fælledgræs

Der etableres et rumdannende krat vest for åen fra jernbanen til Landlystvej

Der kan opstilles hundelegeredskaber i hundefritløbsområdet ved Landlystvej

Der kan etableres fælledgræs på hovedsageligt mindre arealer i alle delområder undtagen syd for Gl. Køge Landevej

Mulighed for nye adgange fra Hvidovresiden på hele strækningen fra jernbanen til Vigerslev Allé

To blomsterhaver kan nedlægges, og en have renoveres mellem Heldbovej og Vigerslev Allé. Desuden kan blindestien renoveres

Etablering af ramper og nye stier til en kommende tunnel under Vigerslev Allé

Etablering af skovplantning med lysninger omkring Holbækmotorvejen

Der kan etableres en bakke med kælkemulighed mod Vigerslevvej

Ændringer af stinettet på Lerknolden og ved Holbækmotorvejen

Broer og dæmninger over Harrestrup Å kan forsynes med nye lette rækværker

Den lille have og legeplads tæt ved Holbæk motorvejen nedlægges

Etablering af en ny legeplads ("Tarzanbane") og opholdsplads syd for Holbækmotorvejen længere inde i parken

Etablering af festplads syd for Åhaven

Etablering af vådområde mellem Åhaven og Stakhaven

Udbygning af eksisterende hundefritløbsområde ved Stakhaven

Etablering af lejregnet område ved Stakhaven

Etablering af sportslegeplads ved Stakhaven

Etablering af gangstier og broer over åen mellem Åhaven og Gl. Køge Landevej

Etablering af aktivitets- og opholdsområde ved Gl. Køge Landevej

Etablering af cykelsti langs åen helt til Gl. Køge Landevej fra nord

Etablering af sti langs åen fra Gl. Køge Landevej til stien, som er en forlængelse af Åmarksvej

Fjernelse af afklip fra fælledgræs opprioriteres

Forsøg med høslet og klippetidspunkter på fælledgræs igangsættes

Bevaring af stød, stammer og grene i bevoksninger

Udskiftning af risikotræer opprioriteres

Bekæmpelse af bjørneklo og andet landskabsukrudt intensiveres

Vision

Vigerslevparken er lokalpark for Valby bydel. Den indgår i den ydre parkring og stisystemet langs Københavns Kommunes vestlige grænse.

Med udgangspunkt i denne beliggenhed er visionen, at arbejde hen imod et begreb man kunne kalde den 'Den levende park'. Begrebet indeholder fire lag:

- Den levende park er et sted, hvor der er meget liv, masser af borgere kommer der og bruger parken som deres fristed. Den er et sted for alle valbyborgere.
- Den levende park er et sted, der lever og er under stadig forandring. Det betyder, at nye tiltag kommer til og andre forsvinder. Forandringerne skal ske med respekt for parkens oprindelige ide og inden for rammerne af en udviklingsplan.
- Den levende park er et sted, hvor planter vokser på bæredygtige betingelser, bl. a. uden brug af gift.
- Den levende park er et sted, der også er et levested for dyr og planter.

Parken rummer allerede mange tilbud om oplevelser for valbyborgere. Det er en væsentlig del af visionen, at dette skal forstærkes i fremtiden.

Status for området

Vigerslevparkens beliggenhed og afgrænsning

Vigerslevparken er en del af den ydre parkring langs kommunegrænsen til Hvidovre og Rødovre. Parken forbinder Kalveboderne og Valby i syd med Damhussøen i nord, hvor den via Damhusengen og Krogebjergparken har forbindelse til Vestvolden og hermed forbindelse videre ud til friarealer vest og nord for København. Gennem hele parkstrøget løber Harrestrup Å. I Vigerslevparken, hvor åen har passeret Damhussøen, kaldes åen også Damhusåen. Parken, der er et ca. 4 km langt grønt område, dækker et areal på ca. 45 ha. Heraf ligger en mindre del i Hvidovre Kommune.

Lokalt er parken en del af bydelen Valby. Den er det væsentligste større friareal for Ålholm, Vigerslev og Folehavekvarteret, ligesom den er et væsentligt friareal for de nærliggende villakvarterer i Hvidovre og Rødovre.

Vigerslevparkens beliggenhed i byen.

Historisk rids

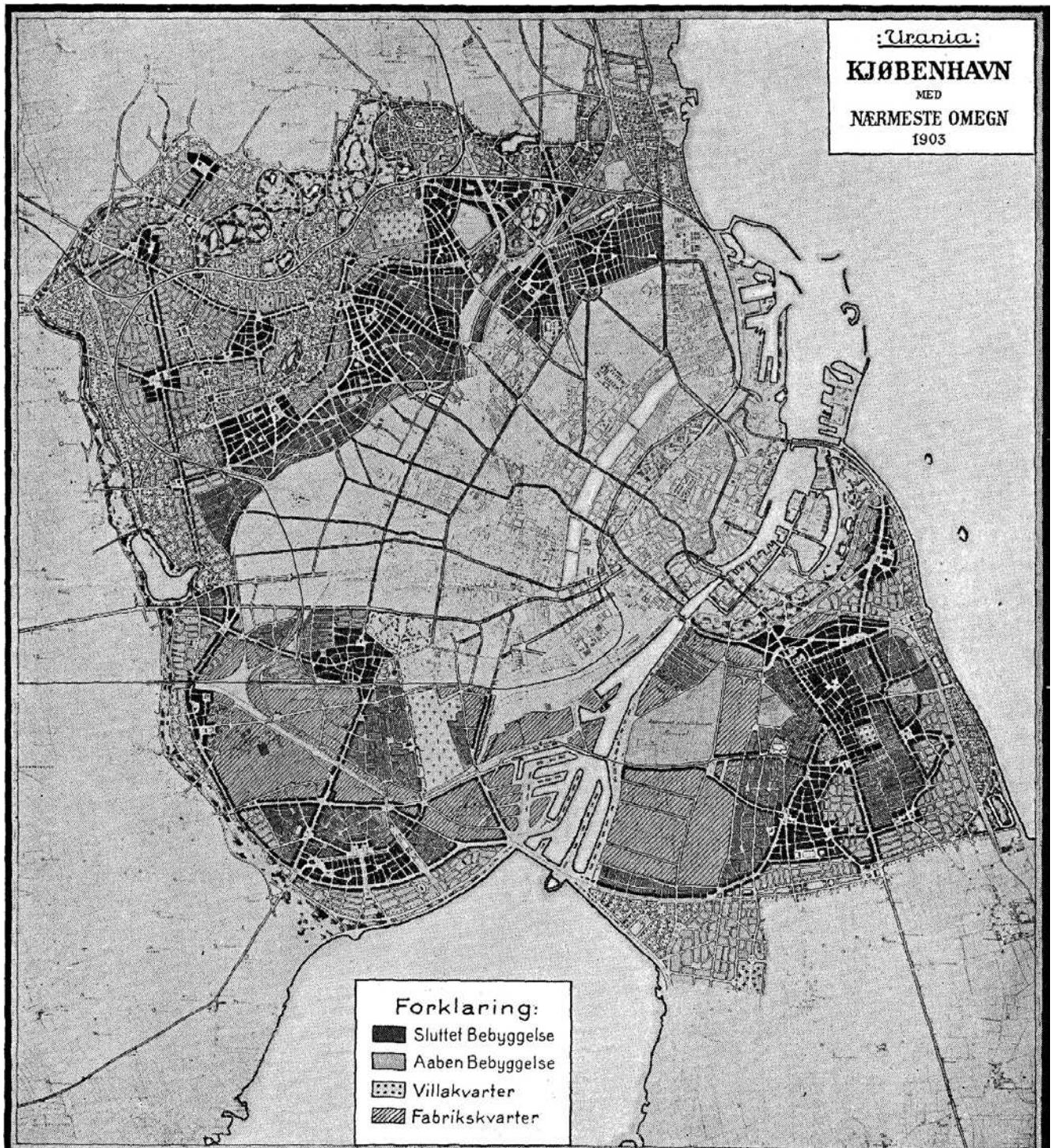
Parkens jorde har for størstedelens vedkommende indgået som engarealer for landsbyerne Vigerslev og Hvidovre. Kun en lille del af jordene har været opdyrkede.

I 1901 blev Vigerslev en del af København, og der opstod behov for at finde ud af, hvordan byen skulle udvikles. Derfor afholdtes en byplankonkurrence i 1909. Og det var stadsgeometer Carl Srintz's vinderforslag fra denne konkurrence, som for første gang udpegede arealerne langs Harrestrup Å som park.

Efter en del planlægningsarbejde omkring udviklingen af Københavns vestegn op gennem 20'erne udkom i 1936 den endelige betænkning 'Københavnsegnens Grønne Områder'. De foreslåede sammenhængende friluftsområder var, selv om de fremtrådte i en anden udformning, en fortsættelse af Srintz's plan.

Allerede i 1932 var den nordlige del fra Roskildevej til jernbane blevet anlagt på et areal, som Københavns Kommune havde erhvervet i 1917. Betingelsen ved overtagelsen af arealerne var, at disse for altid skulle bruges til offentlig park, sportsplads eller lignende.

I 1940 blev der vedtaget en lov om stianlæg inden for Københavnsegnens grønne områder. Det medførte en sti gennem Vigerslevparken og Damhusengen. Stien blev bygget som beskæftigelsesarbejde under krigen samtidig med den anden etape af Vigerslevparken i årene 1941-44. Denne etape omfattede strækningen fra jernbanen og

næsten ned til Gammel Køge Landevej samt området i Hvidovre Kommune vest for åen. Dette vestlige areal var København blevet ejer af ved at indgå en overenskomst med ejeren af Risbjerggaard. Overenskomsten indebar, at arealet for fremtiden skulle bruges til parkformål.

I 1961-63 blev området omkring den tidligere Flaskekro ved Gammel Køge Landevej inddraget i parken.

Strækningen fra Gl. Køge Landevej til Kalveboderne er først blevet en del af parken ved fredningen af Harrestrup Å (okt. 2010). Derved er endeligt skabt et sammenhængende parkstrøg fra Vestvolden til Kalveboderne som foreslået i 1909. Denne sidste del af parkstrøget udgøres dog kun af et begrænset antal meter på hver side af åen.

1. præmieforslag i konkurrencen om Københavns indlemmede områder, 1908-09, udarbejdet af stadsgeometer Carl Strintz.

Det nuværende plangrundlag

Regionplan 2005

Parken indgår i regionplanen som en grøn forbindelse, og den langsgående sti indgår i det regionale stinet. Parken er ikke en del af regionplanens 'åbne land' og er dermed ikke omfattet af regionplanens bestemmelser.

Kommuneplan 2001 og 2009

I Kommuneplan 2001's rammedel er parken fastlagt som grønt område, 01-område. I planens hovedstruktur fastslås det, at området fortsat skal være park, og at parken er en vigtig del af kommunens grønne struktur. I Kommuneplan 2009, rammedelen, er Vigerslevparken fortsat fastlagt som grønt 01-område og i hovedstrukturen er Vigerslevparken udpeget som spredningskorridor.

Området er endvidere omfattet af Hvidovre Kommunes byplanvedtægt nr. 15, som fastsætter en byggelinie på 13 m fra Sydkærsvej, der løber langs parken.

Lokalplan 199 fra 1992

Lokalplanen omfatter rensningsanlægget 'Damhusåen' fra Gammel Køge Landevej til Kalvebod Strand. Planens formål er at muliggøre en udbygning af rensningsanlægget og sikre de tilgrænsende arealer langs Damhusåen og Kalvebod Strand til offentligt grønt område.

Uddrag af lokalplanens § 9, stk. 2 'På arealerne mellem Damhusåen og grænsen mod område I (slambassinerne mod øst) skal beplantning opretholdes/etableres på en sådan måde, at den udgør en afskærmning mellem rensningsanlægget og Hvidovre Kommune. Desuden skal der her etableres en 3-5 m høj beplantet vold, i det omfang det af hensyn til eksisterende beplantning, regnvandsbassiner og lign. er muligt. Der skal opretholdes en cykel- og gangstiforbindelse mellem Valbyparken og Kystagerparken. Desuden skal der etableres en cykel- og gangstiforbindelse mellem den i §9, stk. 1 pkt. a) fastlagte passagemulighed og Kystagerparken i Hvidovre Kommune...'

Bydelsplan for Valby 2009

Bydelsplanen er udarbejdet i et samarbejde mellem Valby Lokaludvalg og Københavns Kommune på baggrund af input fra Valbys borgere. Lokaludvalget og bydelens borgere har i deres vision for bydelen beskrevet Valby som en by i Byen. En bydel med en stærk identitet og en bydel, der smager af både storby og provins med et stort fokus på bæredygtighed og miljø. Lokaludvalget har valgt en række temaer bl.a. "Byrum og stier". Temaerne er udviklet i samarbejde med bydelens borgere. Under temaet "Byrum og stier" foreslås det, at bydelen bindes sammen ved at skabe gode stier, overgange, broer m.v. Det skal især være let for borgerne at færdes til fods og på cykel mellem boligkvarterene, institutioner, skoler, stationer og grønne arealer. Valbyborgere skal have nem adgang til grønne arealer og det uorganiserede "udeliv" skal styrkes ved at gøre det nemt, spændende og varieret at komme rundt og ved at etablere forskellige typer af mødesteder.

Vigerslevparken fra nord til syd er udpeget som et af de fem vigtigste grønne stift forbindelser i bydelen. Her ønskes der skabt et sammenhængende grønt, trygt og trafik sikkert stiftforløb gennem Vigerslevparken gerne med flere små opholdspladser og fikspunkter undervejs i forløbet. Der ønskes fokus på at skabe sikre trafikløsnin-ger, der hvor parken gennemskæres af trafikveje, og fokus på sammenhængen videre frem mod Valbyparken og Kalveboderne. Ligeledes er strøget mellem Ny Ellebjerg og Vigerslevparken fremhævet for at få skabt sammenhæng og et grønt rekreativt forløb mellem Vigerslevparken og frem til Ny Ellebjergvej via Kulbanevej, Vigerslev Station og et kommende nyt boligkvarter ved Grønttorvet. Her handler det om at få skabt en

god overgang mellem Vigerslevparken og området ved Kulbanevej. Bydelsplanen peger også på, at hvis Ringstedbanen etableres, så ønsker man, at de rekreative arealer genetableres og gøres attraktive og åbnes for idrætsudfoldelse

Grønne cykelruter

"Vigerslevruten" strækker sig via cykelstien hele vejen gennem Vigerslevparken. Det er planen, at "Vigerslevruten" skal forbindes til "Nørrebro-ruten", hvor parken krydses af jernbanen ved Hvidovre St. I sin sydligste ende, ved Harrestrup Å's udløb, er "Vigerslevruten" forbundet med "Hvidovreruten"

Jernbane fra København til Ringsted

Der er en statslig arealreservation til en ny linieføring af jernbanen København-Ringsted. Arealreservationen går fra Kulbanevej til Holbækmotorvejen. Bredden på en kommende bane bliver ifølge oplysninger fra Banedanmark på op til 40 m.

Parkpolitik 2003 - Det grønne København

Parkpolitik 2003 - Det grønne København er nogle generelle målsætninger for administrationen af de københavnske parker og grønne områder, der er vedtaget af Borgerrepræsentationen. Målsætningerne kan samles i fire hovedpunkter:

- **Parker for alle**
At kunne opleve haven, parken og naturen inden for hvert enkelt areal, sådan at den enkelte kan komme i sin lokale park og opleve et rigt og varieret udbud af landskabsoplevelser. Det tilstræbes, at alle parker kan tilbyde legearealer og boldarealer. Samtidig skal behovet for fred til naturoplevelser og fordybelse samt mulighederne for kulturarrangementer og cafeliv tilgodeses.
- **Økologi og natur**
I parkerne og de grønne områder arbejdes der i dag for at give plads til mere natur.
- **Ingen kemiske giftmidler**
Hvor der ikke er andre muligheder, kan der dog undtagelsesvis sprøjtes. F. eks. ved bekæmpelse af bjørneklo, hvor andre metoder ikke er anvendelige og kun efter særlig tilladelse i hvert enkelt tilfælde.
- **Udviklingsplaner**
Udvikling, bevarelse og fornyelse skal sikres bl. a. gennem udarbejdelse af udviklingsplaner for kommunens større naturområder og parker.

En grøn og en blå hovedstad

I visionen for København som miljømetropol har borgerrepræsentationen under overskriften en grøn og en blå hovedstad sat sig to overordnede mål for 2015:

- 90 % af københavnernes kan gå til en park, en strand, et naturområde eller et havnebad på under 15 min.
- Københavnerne besøger byens parker, naturområder, havnebade og strande dobbelt så ofte som i dag.

Med denne strategi vil kommunen sikre plads og rum for udendørs fysisk aktivitet, udflugter og mødesteder, både lige udenfor gadedøren og lidt længere væk. Grønne gader og stiforbindelser gennem byen er afgørende forudsætninger for, at københavnernes har let og sikker adgang til de grønne og blå områder og får lyst til at bruge dem endnu mere i det daglige.

Kvalitet og variation i det grønne er afgørende for, om københavnernes, uanset alder, får mere lyst til at besøge de grønne områder. Vores grønne områder skal fremstå velholdte og udvikles med nye muligheder for både leg, afslapning, ophold og naturoplevelser.

Fredningsforhold

Danmarks Naturfredningsforening ønskede parken fredet allerede i 1959. Den 23. september 1976 tiltrådte Borgerrepræsentationen et forslag for fredningsdeklaration for Vigerslevparken. Men da området på den tid blev ommatrikuleret i forbindelse med en ændring af kommunegrænsen, blev fredningen af parken ikke gennemført. Det har dog ikke haft den helt store betydning, da fredningsnævnet siden fredningssagens rejsning i 1959 har administreret, som om parken var fredet.

Kommuneplan 2001 foreslår, at parkerne langs kommunens vestgrænse fredes i planperioden. Der blev derfor i 2006 rejst en ny fredningssag, som omfattede en samlet fredning af Vigerslevparken, inklusiv Københavns Kommunes arealer i Hvidovre Kommune samt Damhussøen, Damhusengen, Krogebjergparken og Grøndalsparken inklusiv Københavns Kommunes arealer i Frederiksberg Kommune. Fredningsnævnet for København har efterfølgende valgt at inkludere Grøndalsparken i en særskilt fredning sammen med naboarealerne i Frederiksberg Kommune ("Fredning af Grøndalen med tilstødende områder"). Den 29. oktober 2010 blev de øvrige parker inklusiv Vigerslevparken fredet i "Fredning af Harrestrup Å fra Vestvolden til udløbet".

Formålet med fredningen er at sikre områderne som rekreative og grønne områder. Herunder er det formålet at sikre og muliggøre en forbedring af de biologiske, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til den historiske baggrund for parkernes nuværende udseende herunder at muliggøre en forbedring af biodiversiteten i områderne.

De vigtigste bestemmelser i fredningen er:

- Almenhedens adgang må ikke begrænses.
- Bebyggelse, anlæg, terræn- og vegetationsændringer må ikke etableres med mindre de er nævnt i fredningsdeklarationen eller udføres i henhold til en godkendt plejeplan (udviklingsplan).
- Afløbsanlæg f. eks. bygværker og underjordiske spildevandsbassiner, der hindrer udløb af spildevand, må bevares og udbygges. Overjordiske anlæg og deres udformning skal godkendes af Fredningsnævnet.
- Belysning må ikke etableres uden Fredningsnævnets godkendelse.
- Området sikres som en del af det regionale system af grønne områder, specielt sammenhængen med Valbyparken og Kystagerparken (Kalveboderne) i syd og Vestvolden i nord.

Plantningernes struktur gør, at det er muligt fra stierne stedvist at se ind i parkens rum. De besøgende skjules af plantningerne så parken kan rumme mange gæster uden at virke overbefolket. Her ved Vigerslevvej indrages byen i parken og giver derved rummet ekstra dybde. Det mest almindelige er dog, at parken har en tæt skærmpantning mod omgivelserne.

- Pleje- og udviklingsarbejder styres via en plejeplan (udviklingsplan), som skal gælde for de første 5 år efter fredningens gennemførelse. De senere plejeplaner må højst gælde for 10 år.

Særlige bestemmelser i Vigerslevparken:

- Fredningen er ikke til hinder for, at der kan etableres en ny jernbane på tværs af parken (København - Ringsted/Køge). I den forbindelse skal der etableres støjafskærmning og passagemulighed for mennesker og fauna i parken. Udformningen skal godkendes af Fredningsnævnet.

Harrestrup Å og dens omgivelser inden for fredningsområdet er endvidere omfattet af de generelle beskyttelsesbestemmelser i naturbeskyttelsesloven §3 og §16.

Generel beskrivelse af parken

Vigerslevparken ligner meget den klassiske landskabshave præget af plæner og store træer. Men det er ikke en klassisk landskabshave, fordi man bl.a. mangler den bevidste planlægning for udsigtslinier og dekorativt anbragte bygninger, der illuderer et klassisk landskabsmaleri, som man bl.a. finder det i Fælledparken. Parken er derimod inspireret af de såkaldte filosofgangshaver, der i årene omkring 1930 var meget populære. Ideen bag disse haver er en søgen tilbage til den vilde natur, til det enkle. Parken er et sted, hvor man kan gå og finde ro og afstresning - en modsætning til dagens arbejde. Vigerslevparken blev den første af en række københavnske parker, hvor stadsgartner Bergmann anvendte dette princip. Bergmann havde som forudsætning i sin planlægning, at hvert kvarter havde sine specielle behov og sine topografiske og terrænmæssige muligheder. Og han mente, at det var af stor værdi, at disse forskelligheder kom til udtryk i parkanlæggene.

I parken løber der en sti mellem det hegn, der beskytter parken og lukker omverdenen ude, og det filigranagtige bælte af fritvoksende træer og buske, hvorimellem man kan skimte en stor, åben flade af klippede græsplæner. Stierne trykkes ud mod parkens kanter for at gøre midterrummet så stort som muligt. Som noget ganske særligt indrages byen i parken ved, at der på nogle af de steder, hvor veje løber helt op til parken, udelades det skærmende hegn. Vejen erstatter så at sige den sti, der efter princippet skulle have været her. Det ses klarest ved den sydligste del af Vigerslevvej.

Det er det grønne, som dominerer. Bygninger og de mindre anlæg som legepladser mm. underordner sig det grønne rum. De er skjult eller fremtræder højst som et smykke i alt det grønne.

Det er karakteristisk, at parken er meget lang og opdelt i en række afsnit af de veje og jernbaner, den passerer.

Åen

Ved Vigerslevparkens anlæggelse er Harrestrup Å blevet adskilt fra parken med hegn og plantning. Dels fordi det kan være farligt at falde ned i den, og dels fordi den oprindeligt er udformet som et spildevandsteknisk anlæg og derfor ikke opfattedes som tilhørende parkens verden.

I takt med udbygningen af byen var behovet for at bortlede spildevand og regnvand øget. Dette skete naturligvis gennem kloaksystemet. Kapaciteten var imidlertid for lille, da systemet er et såkaldt fælles system - dvs. at det fører både regnvand og spildevand. Under regnvejr blev kloaksystemet hurtigt fyldt, og det var nødvendigt at kunne "aflaste" kloakvand til vandområderne omkring for at modvirke, at kloakvandet løb tilbage til folks huse og kældre.

Behovet for udledningerne blev så massive, at f. eks Harrestrup Å i perioden 1938 - 1990 ligefrem fik status som et spildevandsteknisk anlæg på den strækning, der gennemløber Københavns Kommune. Strækningen blev gravet dybere, rettet ud og flisebelagt, så den kunne rumme de store vandmængder, der typisk bliver afledt til åen fra kloaksystemet, når det regner. Da åen i 1990 "genvandt" sin status som vandløb, indebar det dog ikke en fjernelse af flisebelægningen og genopretning af åens fysiske udformning.

København Kommune har i samarbejde med de øvrige berørte kommuner udarbejdet "Vision for Harrestrup Å-systemet og Kalveboderne". Denne vision har skabt grundlag for Københavns Kommunes "Spildevandsplan 2008", og har desuden som overordnet mål, at der arbejdes hen imod at:

- øge og udnytte den naturlige selvrensende evne i vandløb,
- skabe et forbedret grundlag for plante- og dyrelivet og en rekreativ udnyttelse af vandområderne,
- udnytte behovet og kravene til afledning og opmagasinering af regnvand til at skabe våde biotoper i overgangszonen mellem land og vand og hermed udjævne vandføringen i vandløbene og øge den biologiske mangfoldighed,
- medvirke til at vandløbene får et mere tilgængeligt og naturpræget forløb og hermed forbedre de landskabelige kvaliteter og sammenhængen mellem de blå og grønne elementer indenfor området.

Spildevandsplan 2008 omhandler initiativer til nedsættelse af spildvandsbelastningen af bl.a. Harrestrup Å. Nogle af projekterne i spildevandsplanen er igangsat. I Københavns Kommunes budget for 2011 er der afsat midler til udarbejdelse af en helhedsplan for de københavnske arealer langs Harrestrup Å og arealet ved den potentielle Valby Strand. Midlerne til det konkrete projekt for Vigerslevparken er endnu ikke budgetteret.

Stier

Parkens stisystem er de fleste steder separeret i et gangstinet og et cykelstinet.

Parkens hovedstier er de to langsgående cykel- og gangstier. Alt efter parkens bredde og sammenhæng ligger de samlet eller spredt, således at parkens rum bliver så store som muligt, og stierne forløber den kortest mulige vej. Det kan ses, at transportaspektet var prioriteret højt, da stierne blev etableret. Tværstier forbinder med jævne mellemrum øst- og vestsiden af parken.

Ved observationer på stierne kan det konstateres, at gangstien i det store og hele kun bruges til gang, men at cykelstien i vid udstrækning bruges både til gang og cykling. Alle stier er asfaltbelagte og tilgængeligheden for bevægelseshandicappede er god.

Herunder til venstre
Plantningernes lagdeling med et tydeligt busklag og overstandere af store træer er et karaktertræk ved parkens plantninger.

Herunder til højre
Den tydelige kontrast, der er mellem det høje og det klippede græs, er med til at øge variation og oplevelsesrigdom i parken.

Vegetation

Parken er præget af ganske få vegetationstyper. Det er især de fuldt udvoksede busketter og fuldkronede træer og de store plæner, som gør indtryk på beskueren.

Klippede plæner udgør størstedelen af parkens areal. Disse plæner er gode til leg, boldspil og ophold. Uklippet græs udgør større sammenhængende arealer et par steder i parken. I græsset findes større eller mindre indslag af vild urtevegetation, hvilket er godt for det naturlige dyreliv.

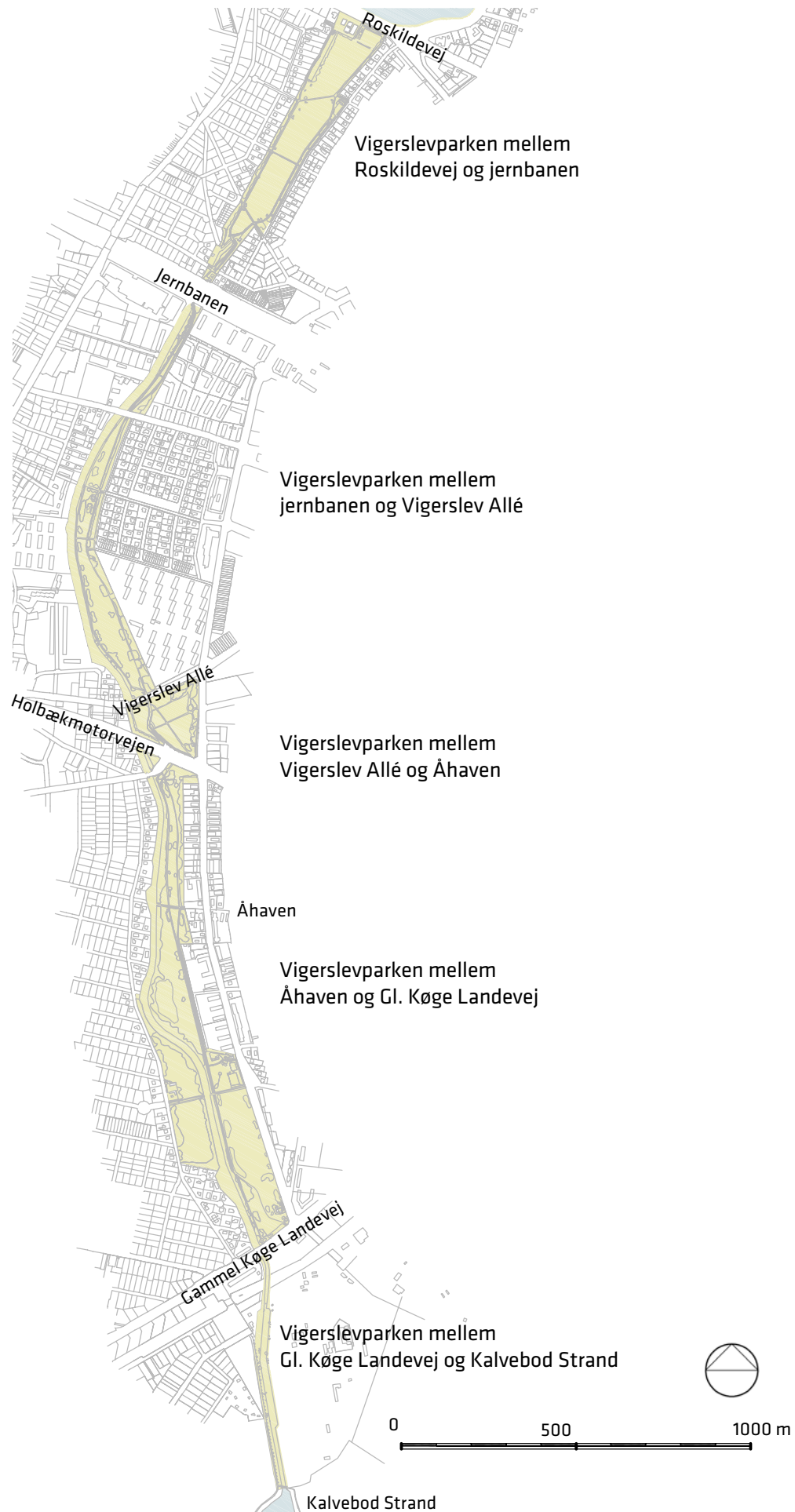
Busketter, der oftest er med overstandere af store træer, er karakteristiske ved, at de består af lave til middelhøje buske som liguster, snebær og fjeldribs, og der er kun ganske få høje buske som hylde og tjørn. Det giver en tydelig to-laget bevoksning, som man må konstatere har haft en fantastisk holdbarhed, idet de bevoksninger, vi ser i dag, for en stor dels vedkommende består af de oprindelige planter, der blev plantet for 60-70 år siden. Under busklaget findes et mere eller mindre sparsomt urtelag af indvandrede skovbundsplanter og rester af den tidligere flora. Det er dog ikke en blomsterpragt, som kan måle sig med en naturlig krat/skovbevoksning. På den anden side kan de vilde urter som for eksempel brændenælde være et vigtigt fødegrundlag for sommerfuglelarver.

Træerne, både overstandere og frit voksende i græsset, er tildels hjemlige arter som bøg, eg, birk, ask og avnbøg som de talrigeste, men der er også indslag af hestekastanie, lind, ahorn, poppel, fuglekirsebær og taks. De udenlandske arter er repræsenteret af arter som østrigsk fyr, omorika gran, lærk og forskellige eksotiske egetræer.

Dyreliv

De ovenfor nævnte busk- og træarter, der ikke alle er naturligt forekommende i Danmark, danner ikke grundlag for et naturligt sammensat dyreliv. Der er derfor ikke så mange dyrearter repræsenteret, som man ellers vil finde i mere naturprægede områder. På trods heraf kan man som besøgende iagttage et varieret og rigt dyreliv.

Der er ikke foretaget egentlige optællinger af insekter, fugle og større dyr. I kommunens folder om Vigerslevparken nævnes sommerfuglene: nældens takvinge og dagpåfugleøje. Fuglene: gråand, fiskehejre, stær, solsort, sjagger, ringdue, skovskade og sangere. Og af større dyr nævnes: ræv, eger og pindsvin.

Oversigtskort over Vigerslevparken

Vigerslevparken mellem Roskildevej og jernbanen

Eksisterende forhold

Vigerslevparken mellem Roskildevej og jernbanen fremtræder som et enkelt stort rum. Dette rum afgrænses mod de omgivende haver af rundannende plantninger af krat/buskplantning med overstandere af træer. I overensstemmelse med parktypen forløber stierne helt ude langs de skjærmende plantninger. Det er karakteristisk, at der kun er sparsomt med plantning mellem stierne og det indre rum.

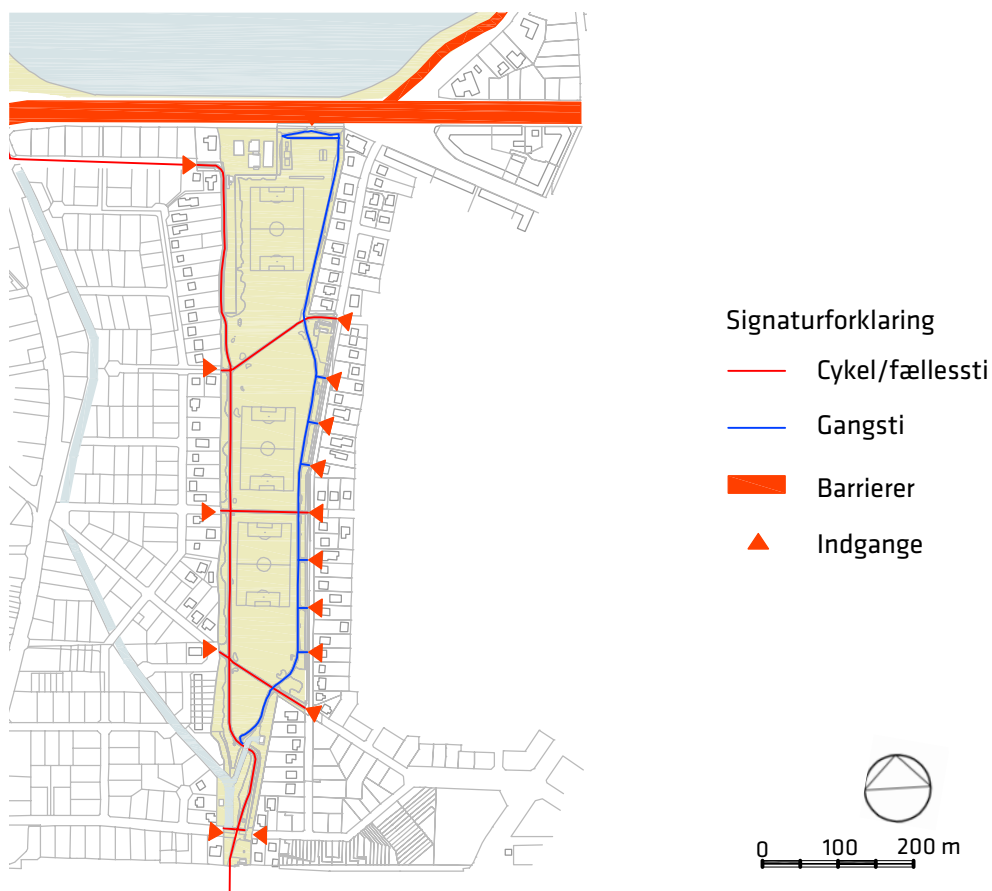
I den sydlige del ved dæmningen bliver parkbåndet smallere og rummet tættere og mørkere.

Der er en del funktioner i denne del af parken. Adskilt fra selve parken - med hegn og plantning - ligger det tidligere Valby Vandværk. Stedet rummer i dag 'Energi- og Vandværkstedet', en eksperimenterende miljøskole for københavnske børn.

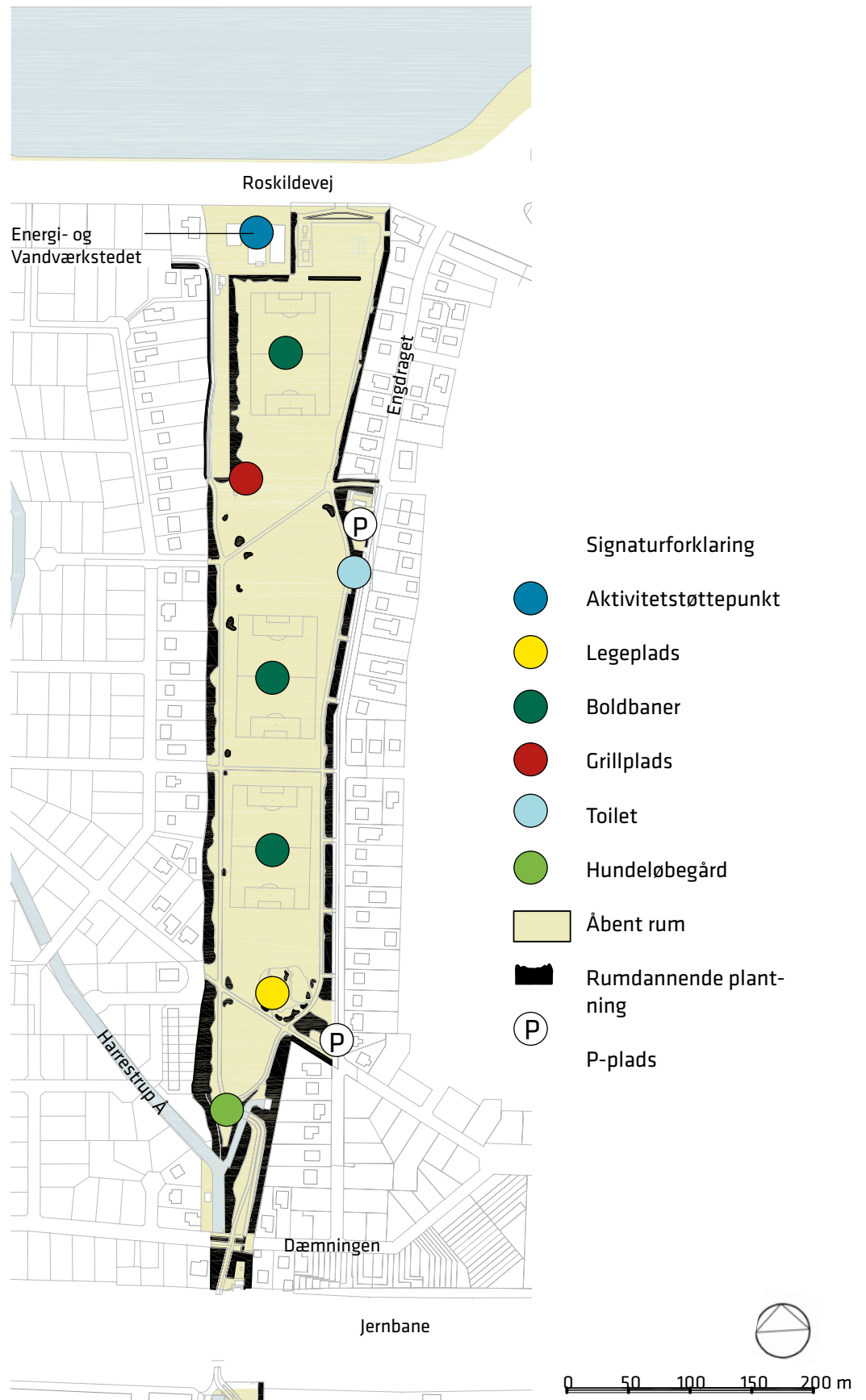
Ved siden af værkstedet ligger en legeplæne og resterne af en tidligere legeplads for småbørn. Legepladsen blev i 2008 afløst af en plads anlagt ud for Mellemeleddet

Det store rum er fuldt udnyttet til fodboldbaner.

Der findes et sommertoilet ved Engdraget, som er af en ældre type, der ikke opfylder kravene til handicapvenlig indretning. Toilettet er et af de toiletter, der måske nedlægges ifølge kommunens plan for offentlige toiletter.

Vigerslevparken: Roskildevej - jernbanen
Trafikdiagram - Eksisterende forhold

Vigerslevparken: Roskildevej - jernbanen
 Funktions- og rumanalyse - Eksisterende forhold

I parkens vestlige kant findes en grillplads. Den er dog ikke særlig velplaceret, da den ligger i skygge.

I den sydlige del findes en hundeløbegård, der fremtræder meget slidt og mørk.

Til parkens gæster findes der to p-pladser. Disse anvendes først og fremmest i forbindelse med afholdelse af fodboldkampe.

Adgangsforholdene til parken er gode, der er mange indgange. Sammenhængen mod nord bliver besværliggjort af Roskildevej, hvor der ikke er nogen direkte og logisk beliggende krydsningsmuligheder, men man skal gå/cykle større eller mindre omveje for at nå frem til de eksisterende lyskryds.

Det vurderes, at mulighederne for, at handicappede kan bruge parken, er gode, dels fordi der er parkeringsmuligheder, dels fordi stierne er asfaltbelagte.

Ønsker til parken

Der har været følgende ønsker til parken:

- flytte stien ud langs haverne ved Engdraget og etablere ny beplantning indenfor, således at skyggegenerne mindskes.
- ønske om grillplads i solsiden mod øst
- ønske om at etablere vandpost, så man kan drikke vand
- ønsker/meninger - både for og imod - om at flytte legepladsen væk fra Roskildevej
- tættere beplantninger
- idé om legebakke med indretning af maskinparkeringsplads nedenunder

Den største kvalitet i denne del af Vigerslevparken er så absolut det store rum med den klippede græsflade. Fladen er multianvendelig, selv om den mest bruges til fodbold. Der er desuden lys og luft, og man kan opleve himlen i et helt stykke.

Vigerslevparken: Roskildevej - jernbanen
 Beplantning - Eksisterende forhold

Fremtidige forhold

Vigerslevparkens sammenhæng til Damhussøen, og de parker, der ligger nord for Roskildevej, bør forbedres ved, at der etableres sikre passagemuligheder over Roskildevej, som ligger bekvemt for parkens brugere. Dette vil virkelig kunne forbedre brugsværdien af parkerne på begge sider af vejen. Det ligger dog udenfor udviklingsplanens beføjelser at stille konkrete forslag til forbedring af passagen over Roskildevej.

Parkens hovedstruktur bevares. Buskplantningen i parkens rande skal gøres tættere ved jorden. Det kan gøres ved at tynde i overstanderne, så der bliver mere lys til bunden.

De klippede plæner med boldbaner skal bevares i fuldt omfang.

Arealet ved Roskildevej, hvor der tidligere lå en legeplads, kan anvendes til en idrætslegeplads. Den kan styrke og supplere de eksisterende boldbaner. Idrætslegepladsen kan indeholde multibane, mindre skaterbane o. lign. En omlægning af området vil dog kræve en dispensation fra kendelsen om "Flytning af legeplads" (af 18. juni 2007), hvori fredningsnævnet stiller betingelse om, at området bliver en integreret del af parken. I forbindelse med den konkrete indretning kan de lokale idrætsforeninger tages med på råd.

Det eksisterende indhegnede hundefritløbsområde bevares og gøres mere attraktivt for brugerne. Der kan etableres mindre områder af mere vild karakter med fælledgræs vest for hovedstien.

Der opstilles generelt ikke lys i parken, men på midterstien ud for Parkbo kan stibelysning opsættes i lighed med de to øvrige tværstier.

På østsiden ud for Lindebugten er et mindre areal, hvor der tidligere lå et gartnerhus. På en del af dette areal og på den hidtidige p-plads kan anlægges én ny p-plads til ca. 20 biler. Heraf skal afmærkes og indrettes mindst ét felt forbeholdt handicapparkering. Indkørsel/udkørsel til p-pladsen skal være direkte til Engdraget. Det øvrige areal, som er frigivet efter nedrivning af gartnerhuset, tilplantes eller inddrages på anden vis i den grønne del af parken. Etablering af en ny p-plads forudsætter dog en høring af den direkte berørte nabogrundejerforening og en dispensation fra fredningen.

Toilettet kan bevares og renoveres, hvis der kan skabes økonomi til det inden for toilethandlingsplanen gældende for hele kommunen. Det må dog anses for en mulighed, at det kan blive nødvendigt at nedlægge toilettet.

Der kan etableres multibane, mindre skaterbane mm.

Nyt p-areal foreslås etableret. se skitse

Ny grillplads kan etableres

Eksisterende toilet renoveres eller nedlægges

Belysning på midtersti kan etableres

Eksisterende hundeindhegning bevares og gøres mere attraktivt for brugerne

Brugsplæne kan omlægges til fælled græs.

Skitse af nyt parkeringsareal
0 20 40 60 m

Signaturforklaring

- Vand
- Brugsplæne
- Fælledgræs
- Parkbusket
- Parktræer
- Sti
- Nyplantning

0 50 100 150 200 m

Vigerslevparken: Roskildevej - jernbanen Fremtidige forhold

Fremtidige forhold for Harrestrup Å

På strækningen fra Roskildevej til jernbanen skitserer 'Vision for Harrestrup Å-systemet og Kalveboderne' to muligheder for åen.

Den første mulighed er, at åløbet bevarer sin nuværende placering gennem parcelhusområdet vest for parken. Pladsen mellem parcelhushaverne er så smal, at det ikke er muligt at ændre på det eksisterende tværsnit uden at udvide tværsnittet ind over de private grunde. Vælges denne mulighed vil det betyde, at udviklingsplanen kan gennemføres som vist.

Den anden mulighed er, at Harrestrup Å lægges ud i parken, som vist på skitsen s. 27, hvor åen er placeret i parkens vestlige kant. Flytningen af åen til Vigerslevparken kræver en ændring af åens placering omkring Roskildevej. Her er flere tekniske muligheder. Den, der er mest interessant fra parkens synspunkt, vil være en krydsning umiddelbart nord for parken. Vælges denne vil der kunne etableres en passage i en tunnel under Roskildevej for cyklister og gående.

Hvis man vælger at flytte åen ind i parken, vil det betyde voldsomme ændringer i parken, idet hele den vestlige rand i parkrummet vil forsvinde. Udviklingsplanen må i dette tilfælde revideres, for at der kan skabes en ny helhedsplan for parkrummet. Målet med den reviderede plan bør være, at åen udformes, så der i videst muligt omfang skabes nye naturprægede biotoper, og at det nuværende antal boldbanerne så vidt muligt opretholdes. Vision for Vigerslevparken skal fortsat gælde også for denne del af parken. Desuden anbefales det, at en tunnel under Roskildevej prioriteres.

Nyanlæg og genopretning, som kan gennemføres i planperioden

Idrætslegeplads etableres med multibane, mindre skaterbane mm.

Ny p-plads anlægges - dels på hidtidig p-pladsareal dels på gartnerhusareal

Ny grillplads kan etableres

Det gamle toilet bør renoveres, men det kan blive nødvendigt at nedlægge

Belysning på midtersti ved Parkbo kan etableres

Alternative muligheder for åens indløb i parken

Hvidovrevej

Det eksisterende åforløb i parcelhusområdet vest for parken

Forslag til flytning af placering af åens tracé til Vigerslevparken

Muligheder for placering af Harrestrup Å på strækningen fra Roskildevej til jernbanen.

Kilde 'Vision for Harrestrup Å-system og Kalveboderne' september 2007

Vigerslevparken mellem jernbanen og Vigerslev Allé

Eksisterende forhold

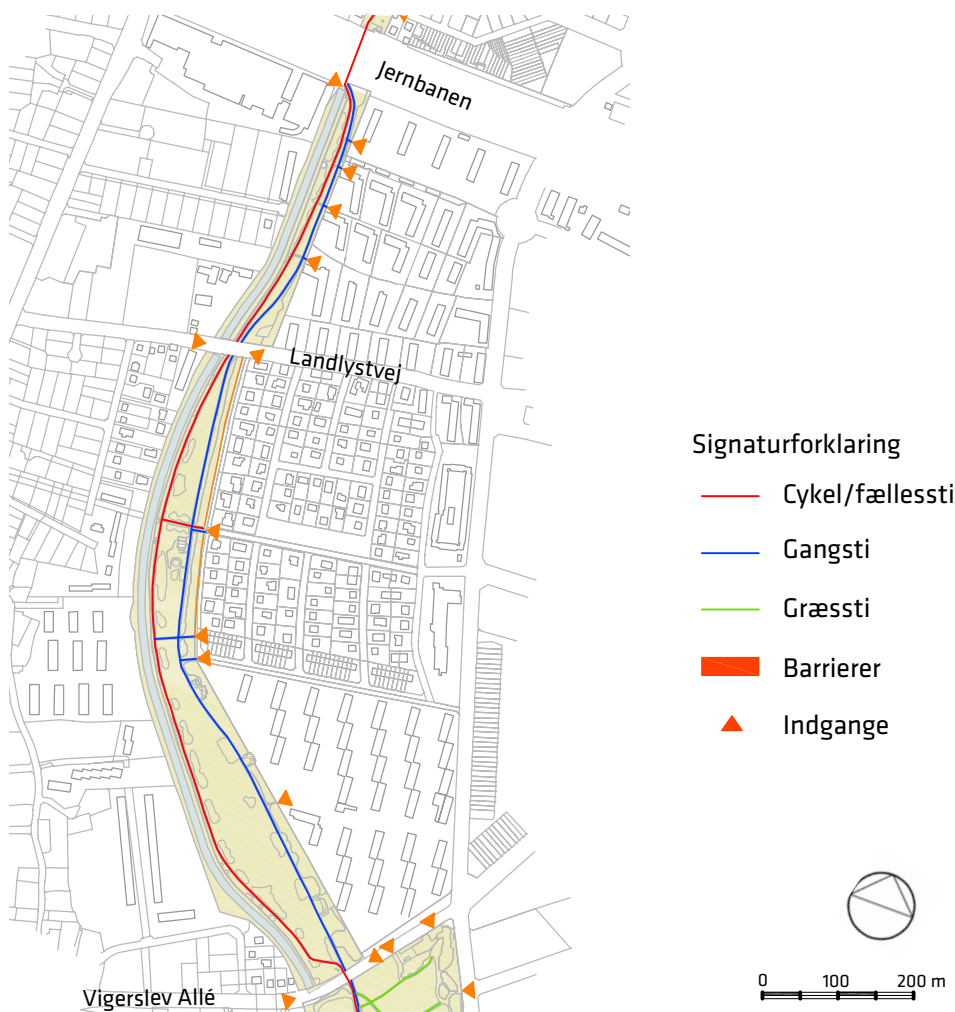
Syd for jernbanen slutter Harrestrup Å sig til parkens vestlige grænse.

Det første stykke af parken - til Landlystvej - er meget smalt. Der er rumdannende plantninger både mod bebyggelserne og åen. Parken åbner sig skiftevis mod bebyggelsen og mod åen. Åen er ikke noget fremtrædende element, da den ligger i en dyb grøft. Mange træer på strækningen gør, at den opleves noget mørk, og græsset har svært ved at trives.

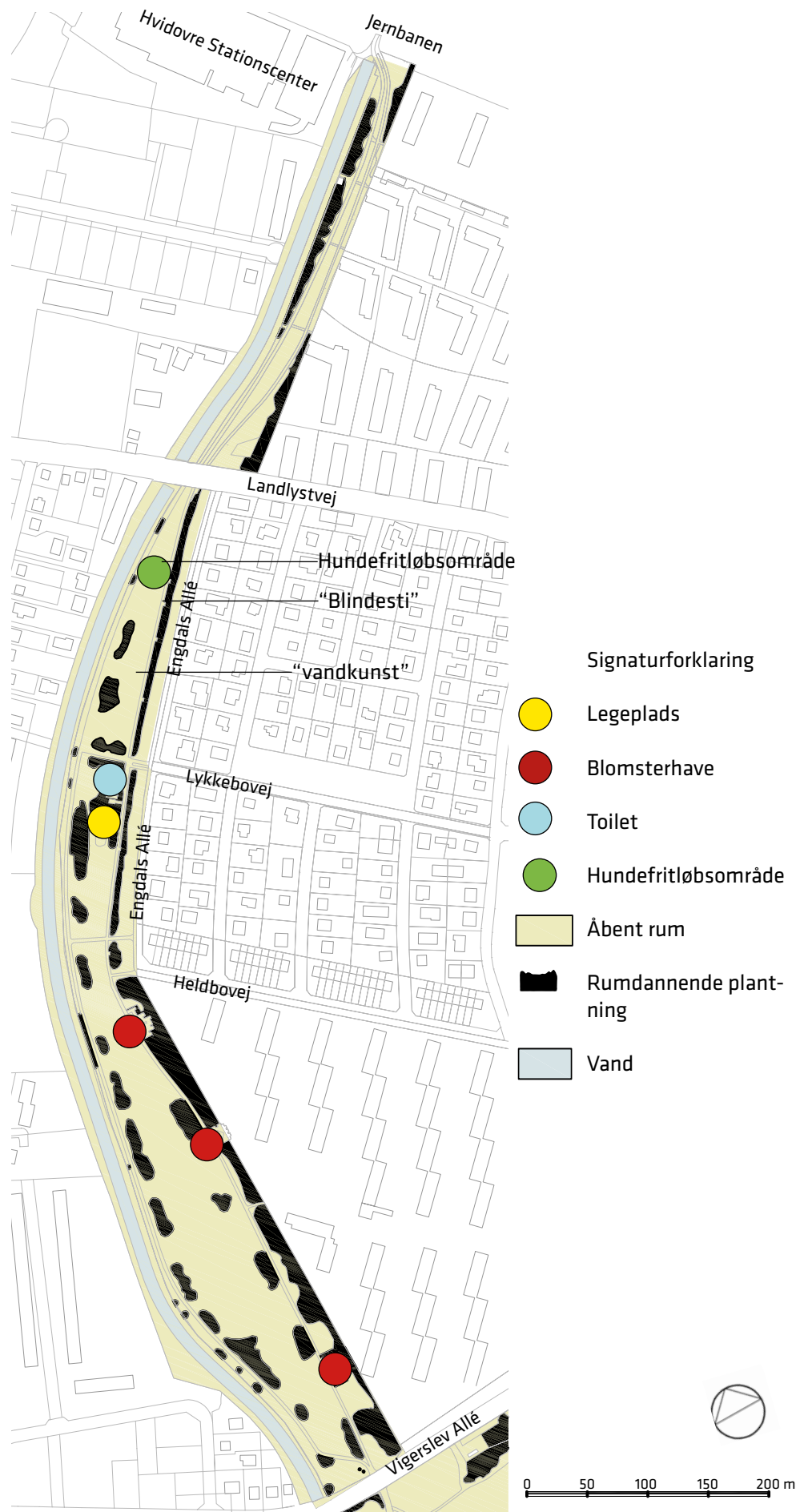
Fra Landlystvej til Vigerslev Allé danner plantningerne mod øst et tæt grønt bælte. Grænsen mod Engdals Allé er lidt atypisk, idet den består af et blandet busket af blomstrende buske suppleret af en græsflade med en træække langs vejen. Blomsterbuskene bør fornyes.

Det er meget tydeligt, at de rumdannende plantninger på dette sted danner et fili-gran omkring stierne, så det kun er muligt fra stierne glimtvis at se ind i det centrale rum. Parken er relativt åben mod åen og visuelt helt lukket mod bebyggelserne i øst. Ud over de rumdannende klumper af beplantning er der mod åen en lav klippet hæk.

Adgangsforholdene er gode fra københavnsiden, mens det fra hvidovre siden kun er muligt at komme til parken via de store veje. Dette er ikke tilfredsstillende. Stiforholdene i parken er i øvrigt gode.

Vigerslevparken: Jernbanen - Vigerslev Allé Trafikdiagram - Eksisterende forhold

Vigerslevparken: Jernbanen - Vigerslev Allé
Funktions- og rumanalyse - Eksisterende forhold

Der er en række funktioner i denne del af parken. Ved Lykkebovej findes en lille småbørnslegeplads. Den er både velholdt og veldisponeret. Legepladsen kunne forbedres ved at skabe bedre muligheder for hulelege i plantningerne.

Gangstien fra Landlystvej til Vigerslev Allé er indrettet som blindesti. Følekanter og andre elementer er ved at være nedslidt, og de tilhørende tre blomsterhaver trænger til reovering. Plantevalget passer således ikke til de lysforhold, som eksisterer på stedet nu. På strækningen mellem Landlystvej og Lykkebovej findes en vandkunst, hvis formål det oprindeligt var at tilføre Blindestien lydoplevelser. Den fungerer ikke længere.

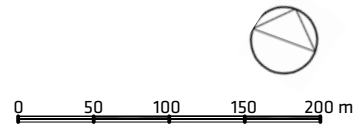
Den eksisterende legeplads ved Lykkebovej

Signaturforklaring

- Vand
- Brugsplæne
- Fællegræs
- Parkbusket
- Parktræer
- Sti
- Hundefritløbsområde

**Vigerslevparken: Jernbanen - Vigerslev Allé
Bepantning - Eksisterende forhold**

Fremtidige forhold

De eksisterende låger ved broerne over åen kan erstattes af nyt hegn eller hæk. Hvor det ikke allerede er sket, bør der etableres adgang til åen ved siden af hegnene, så der bliver mulighed for, at der kan opstå en trampesti langs med denne. Trampestien kan placeres på banket 2 så det bliver muligt at opleve åen samt plante- og dyrelivet på tætteste hold. (Se principskitse side 34)

Af sikkerhedshensyn bevares hegn mellem å og park på parkafsnittet mellem jernbanen og Landlystvej og på en ca. 150 m lang strækning ud for legepladsen ved Lykkebovej. Disse hegn og hække skal bevares indtil åens profil er ændret, og sikkerheden er forbedret. På disse to steder kan den eksisterende klippede hæk i stedet erstattes af en uklippet hæk. Hegn/hække mellem åen og privatearealer kan fortsat bevares.

På hele strækningen fra jernbanen til Vigerslev Allé åbnes der mulighed for, at der kan etableres nye indgange fra Hvidovre Kommune.

Strækningen fra jernbanen til Landlystvej ændres således, at området bliver mere åbent og lyst end det er i dag. Rumligt bør området gøres så stort som muligt ved at skabe en ny rumdannende plantning mod hvidovresiden og bevare den relativt åbne karakter mod boligerne øst. Den ny rumdannende kratplantning må maksimalt blive 2 meter høj for at sikre lysindfald til boligerne vest for krattet. I de centrale dele etableres enkelte holme af birketræer og tjørn.

Fra Landlystvej til Lykkebovej, hvor der er hundefritløbsområde, kan der i mindre omfang opstilles legeredskaber til hundene. Den lille vandkunst på dette sted kan fjernes.

Syd for Landlystvej, ud for Heldbovej og nord for Vigerslev Allé kan der etableres et område med fælledgræs. Det vil bringe afveksling i parken som kontrast til de klippede brugsplæner, der danner bund i de tilgrænsende dele af parken. Det er vigtigt at det lange græs udgør store samlende flader.

Blindestien med følekanter, skilte mm. kan renoveres. For at sikre, at der er tilstrækkelige ressourcer til at gennemføre den efterfølgende pleje, bør man nedlægge to af de tre blomsterhaver og koncentrere indsatsen i den ene. Denne have skal have en høj plejestandard, så der altid er mulighed for at opleve velplejede blomsterbede og krukker. Plantevalget skal give oplevelser for alle sanser, således at især blinde kan få udbytte af at besøge parken.

I forbindelse med etablering af den ny jernbane til Køge forventes det, at der blive etableret tunnel eller bro til passage af bane og Vigerslev Allé. På parkens område kan etableres ramper og nye stier, som kan sikre en forbedret sammenhæng i stisystemet.

Vest for åen kan plantes krat

Der kan skabes mere lys og etableres enkelte holme af birk og tjørn.

Område kan omlægges til fælledgræs

Der kan etableres trampesti langs åen

Der kan etableres nye adgange fra Hvidovresiden på hele strækningen

Område kan omlægges til fælledgræs

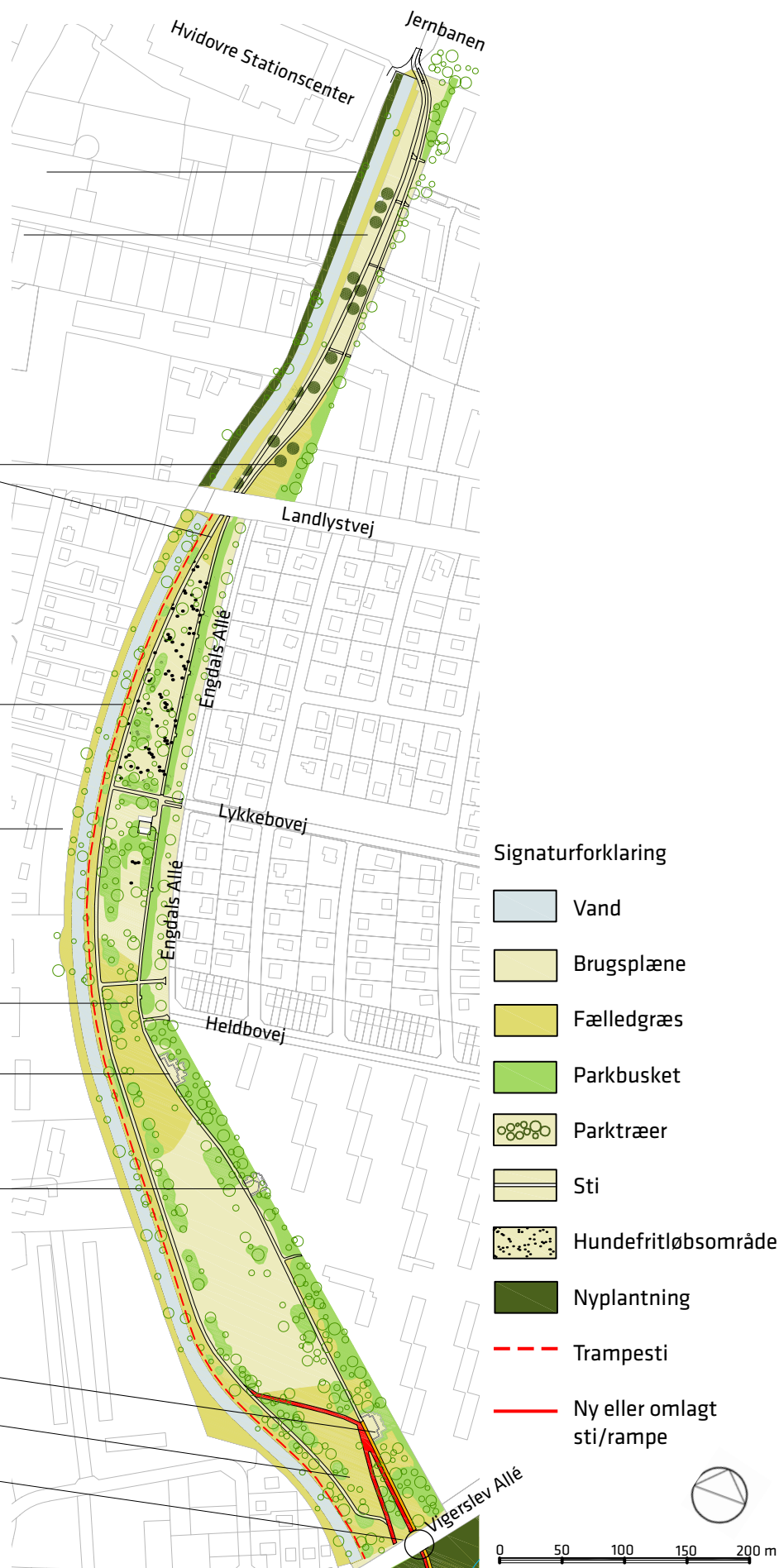
Blomsterhave og blindesti bør renoveres

Blomsterhave kan nedlægges

Blomsterhave kan nedlægges

Område kan omlægges til fælledgræs

Der kan etableres ny stikrydning af Vigerslev Allé med tunnel eller bro.

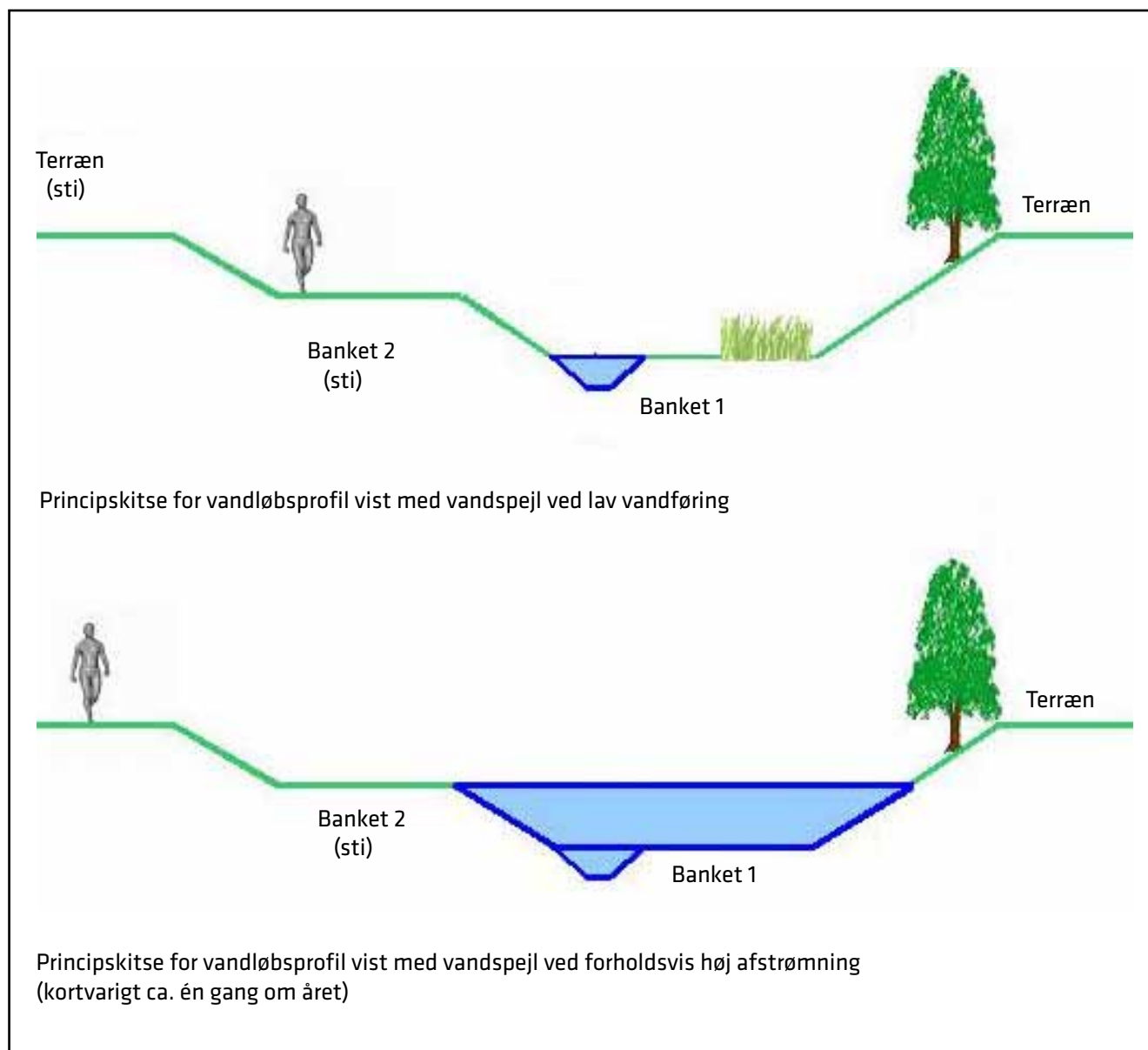
Vigerslevparken: Jernbanen - Vigerslev Allé Fremtidige forhold

Fremtidige forhold for Harestrup Å

Det eksisterende å-tracé bevares. Vandløbsprofilen kan ændres til et dobbeltprofil med banketter i flere niveauer - se principskitse herunder. Etableringen af dette profil vil kræve, at overbredden af vandløbet øges med ca. 3 meter. I bunden af åen etableres en slynget strømrende, hvor vandet vil strømme i den tørreste tid af året. På den nederste banket (1) kan der etableres en vådbundsflora, som kan oversvømmes, når der er meget vand i åen. På åens modsatte side er en mere højtliggende banket (2), hvor der vil være stor tilgængelighed og med udsyn til vand og vådbundsfloraen på den lavere liggende banket (1) på modsatte side. Under ekstreme afstrømninger i Harestrup Å skal banket 2 kunne oversvømmes.

Indtil vandløbsprofilen ændres kan der etableres en trampesti på strækning fra jernbanen til Vigerslev Allé. Omlægningen af åen bør koordineres med udbygningen af Københavns Kommunes kloaksystem. Kommunen er i henhold til de statslige vandplaner pligtig at nedbringe mængden af overløb til Harestrup Å. Derfor er der behov for anlæggelse af en underjordisk bassinledning i denne del af parken. Eventuelle overjordiske anlæg og terrænændringer skal godkendes af Fredningsnævnet. Når planlægningen af bassinledningen er længere fremme, kan en revision af udviklingsplanen overvejes, så der fortsat kan sikres en helhedsplan for parkrummet, hvor visionen for Vigerslevparken gælder.

Principsnit for vandløbsprofil
Kilde:
'Vision for Harestrup Å-system og Kalveboderne'
september 2007

Principskitse af Harrestrup Å i Vigerslevparken.
Forslag til fremtidige forhold.

Kilde:
Arbejdsudkast til: Restaurering af Harrestrup Å,
Miljøkontrollen, 2006

Nyanlæg og genopretning, som kan gennemføres i planperioden

Området fra jernbanen til Landlystvej gøres mere åbent og lyst

Der etableres et rumdannende krat vest for åen fra jernbanen til Landlystvej

Der kan opstilles hundelegeredskaber i hundefritløbsområdet ved Landlystvej

Der etableres et område med fælledgræs ved Landlystvej, Heldbovej og ved Vigerslev Allé

Mulighed for nye adgange fra Hvidovresiden på hele strækningen fra jernbanen til Vigerslev Allé

To blomsterhaver nedlægges, og en have renoveres mellem Heldbovej og Vigerslev Allé. Desuden kan blindestien renoveres

Der kan etableres ny stikrydsning ved Vigerslevvej. Den konkrete udformning vil afhænge af udformningen af den kommende jernbane til Køge.

Åens profil kan ændres til et dobbeltprofil.

Vigerslevparken mellem Vigerslev Allé og Åhaven

Eksisterende forhold

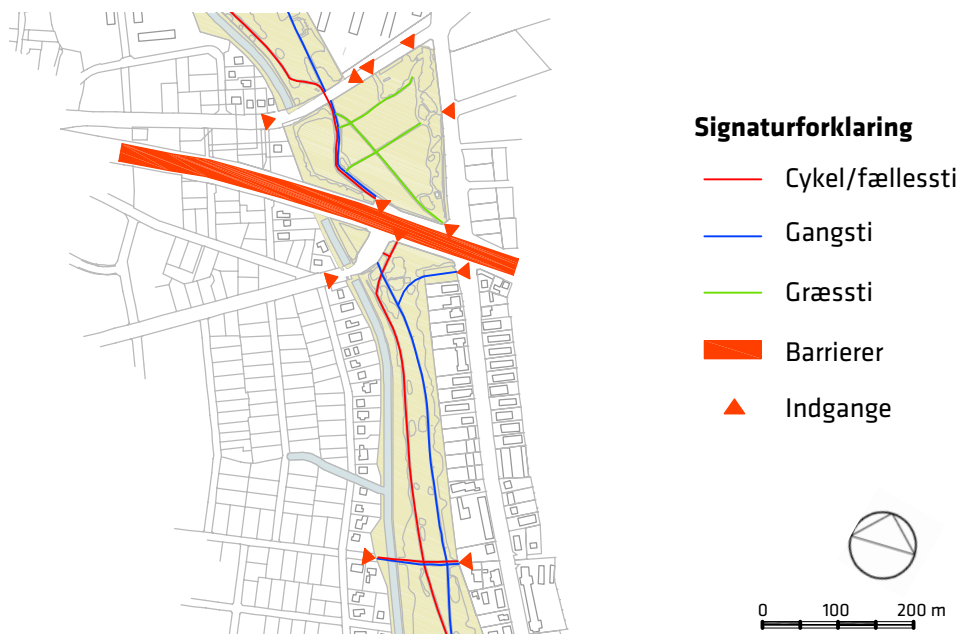
Syd for Vigerslev Allé ligger et trapezformet areal kaldet Lerknolden. Lerknolden består af et stort, centralt rum med skærmende plantninger og en bund med langt græs. Skærmplantningerne har forskellig karakter, og på trods af, at de hver for sig fremtræder pænt, er der behov for et samlende element. Syd for Lerknolden opdeles parken af stærkt befærdede veje. De sår i plantningerne, som etableringen af vejene har forårsaget, er stadig ret synlige. Parken er derfor meget åben mod motorvejen, hvilket får denne til at virke meget dominerende. Harrestrup Å er rørlagt gennem Lerknolden.

Efter det fragmentariske område ved Holbækmotorvejen forløber Vigerslevparken helt som forbillederne til parken med rumdannende tætte skærmplantninger mod øst og vest og med stier, der punktvis er pakket ind i små bevoksninger.

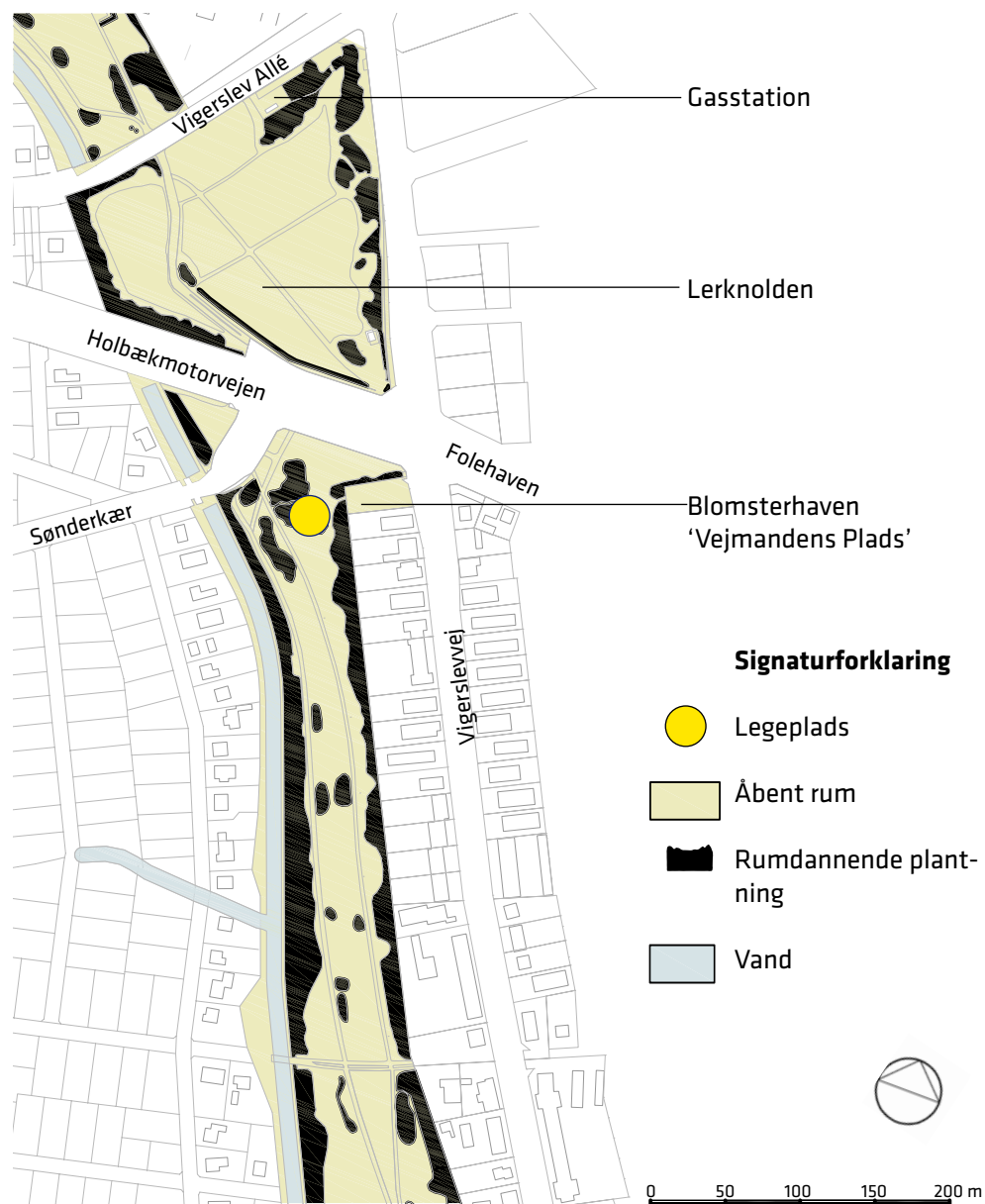
Harrestrup Å er på dette sted skjult af nogle store og kraftige plantninger og bliver holdt helt ude af parken. Dette bevirker samtidig, at åen her forløber i et helt lukket rum. Mod haverne i Hvidovre et smalt område af varierende bredde. De brede partier er opstået som følge af udretning af små sving på åen i forbindelse med åens gentagne reguleringer. På de to bredder er der opstået nogle smalle trampestier.

Parkens stinet er fuldt udbygget med cykelsti/fællessti mod vest og gangsti mod øst. Der er gode adgangsforhold til parken i dette afsnit. Ved krydsningen af Holbækmotorvejen mangler der på nordsiden en logisk forbindelse til krydset Vigerslev Allé/Holbækmotorvejen, og syd for mangler skiltning og logisk stiføring.

I oktober 2009 besluttede Folketinget, at en ny jernbanestrækning København - Ringsted skal føres over Køge. Det betyder, at jernbanen skal passere gennem Lerknolden. Alene af denne årsag vil arealet i de kommende år undergå store forandringer.

Vigerslevparken: Vigerslev Allé - Åhaven Trafikdiagram - Eksisterende forhold

Vigerslevparken: Vigerslev Allé - Åhaven
Funktions- og rumanalyse - Eksisterende forhold

Der findes kun et par funktionsbestemte anlæg i denne del af parken. Der er en meget lille legeplads, som er plaget af støj fra Holbækmotorvejen. Og en lille blomsterhave tæt på hjørnet af Vigerslev Allé og Holbækmotorvejen kaldet Vejmandens Plads. Haven ligger skyggefuldt lige nord for en toetagers bygning, og byder på dette støjplagede sted ikke på de bedste betingelser for ophold.

Beplantningen i kanten mod øst mod Vigerslevvej indeholder mange gamle taks med stor herlighedsværdi.

Ønsker til parken

- Tilplantning af Lerknolden med buske eller træer
- Etablering af kællebakke på Lerknolden
- Flytning af legepladsen længere ind i parken
- Bevarelse af haven 'Vejmandens plads' og opsætning af halvtag ved bænk

Langs åen findes en skjult rekreativ ressource, som der kan åbnes op for. Som det ses af billedet, er der allerede opstået en smal trampesti, da åbrinken allerede bruges til gåture.

'Vejmandens Plads' ligger i det støjplagede hjørne af parken ved krydset Holbækmotorvejen og Vigerslevvej.

**Vigerslevparken: Vigerslev Allé - Åhaven
Bepantning - Eksisterende forhold**

Fremtidige forhold

Sammenhængen mellem Vigerslevparkens dele nord og syd for Lerknolden bør forbedres ved, at der etableres sikre passagemuligheder på tværs af Vigerslev Allé, den fremtidige jernbane og Holbækmotorvejen, som ligger bekvemt for parkens brugere.

Den kommende jernbane til Køge og Ringsted kan gå gennem parken i et tracé langs Vigerslev Allé. Når jernbanen passerer Lerknolden, vil det ske i en åben grav. Allerede nu opdeler Vigerslev Allé og Holbækmotorvejen parken for meget, så for at samle de usammenhængende parkdele tilplantes det hele med skovplantning. I skoven kan der dannes nogle præcise rum, hvori eksisterende og fremtidige funktioner kan indplacere. I forhold til den øvrige park vil skoven præsentere et helt nyt princip med sin sammenhængende, mørke plantning afbrudt af de stærkt belyste lysninger. Det vil virke identitetsskabende i forhold til det afvekslende lys og skygge og glidende rumlige overgange, der ellers er i Vigerslevparken. Desuden vil plantningen med tiden danne grønne porte omkring motorvej og jernbane. Haven 'Vejmandens Plads' kan nedlægges og inddrages i skovplantningen, jfr. kort over fremtidige forhold

Detailplanen for Lerknoldens fremtidige struktur kan først udarbejdes i forbindelse med detailplanlægningen af jernbanegraven. Planen for Lerknolden skal indeholde tre elementer: 1. en skoveng i den samlende skov, 2. en kælkebakke og 3. nye stiforløb, der forløber inde i parken.

På Lerknoldens fælledgræsarealer kan der etableres fåregræsning. Projekterne på Lerknolden iværksættes først, når arbejdet med jernbanen er afsluttet.

Den lille legeplads nedlægges. I stedet etableres en ny legeplads og en opholdsplads lidt sydligere i parken. Legepladsen indrettes som en "Tarzanebane", så der skabes gode udfoldelses- og sansemuligheder for større børn og voksne. De på stedet værende bevoksningselementer kan inddrages. I forbindelse med legepladsen etableres en opholdsplads med borde-bænke og grill.

Kommunen er i henhold til de statslige vandplaner pligtig at nedbringe mængden af overløb til Harrestrup Å. Derfor forventes der også i denne del af parken at være behov for anlæggelse af en underjordisk bassinledning. Eventuelle overjordiske anlæg og terrænændringer skal godkendes af Fredningsnævnet. Når planlægningen af bassinledningen er længere fremme, kan en revision af udviklingsplanen overvejes, så der fortsat kan sikres en helhedsplan for parkrummet, hvor visionen for Vigerslevparken gælder.

Fremtidige forhold for Harrestrup Å

Der foreslås ingen væsentlige ændringer i forløbet af åen, som på denne strækning er ret bred. Dog bør åen frilægges gennem Lerknolden. Ved anlæggelse af den nye jernbane bør åen lægges i et åbent rør subsidiært føres jernbanen over åen på en bro. Mindre sving inden for åens tracé kan dog etableres på korte strækninger. Fliserne kan fjernes, og der kan eventuelt laves fladere sideanlæg, hvor der skønnes behov for dette. Desuden kan etablering af naturlig vådbundsvegetation fremmes. Hvor der findes en massiv beplantning mod åen, kan der skabes en "hullet" skærmpantning, som både tillader kig til åen og giver skygge til vandet. Store træer skal bevares i størst muligt omfang. De eksisterende trådhegnsrækværker på broerne kan udskiftes til nye lette rækværker.

Skovplantning etableres for at samle den opdelte park i området omkring Holbækmotorvejen

Tunnel eller bro

Fremtidig jernbane til Køge

På Lerknolden kan skabes en præcist afgrænset 'skoveng' med langt græs eventuelt med afgræsning. Mod Vigerslevvej kan der etableres en kælkebakke

Der bør arbejdes mod at skabe en mere sikker og direkte pas-sagemulighed ved Holbækmotorvejen.

Legeplads og den lille have 'Vejmandens Plads' nedlægges

Lysning i 'skoven'

Lege- og opholdsplads "Tarzanbane" kan etableres.

Signaturforklaring

- Vand
- Brugsplæne
- Fællegræs
- Parkbusket
- Parktræer
- Sti
- Nyplantning
- Trampesti
- Ny gangsti
- Cykelsti
- Lege- og opholdsplads

Vigerslevparken: Vigerslev Allé - Åhaven Fremtidige forhold

0 50 100 150 200 m

Nyanlæg og genopretning, som kan gennemføres i planperioden

Etablering af skovplantning med lysninger omkring Holbækmotorvejen

Der kan etableres en bakke med kælkemulighed mod Vigerslevvej

Ændringer af stinettet på Lerknolden og ved Holbækmotorvejen

Den lille have og legeplads tæt ved motorvejen nedlægges

Etablering af en ny legeplads ("Tarzanbane") og opholdsplads længere inde i parken

Vedr. åen: fliser fjernes og evt. lavere sideanlæg etableres, mindre sving etableres på korte strækninger, vådbundsvegetation fremmes, "hullet" skærmpantning etableres langs åen

Låger ved broer nedtages, så der skabes officiel adgang til trampestier

Broer og dæmninger over Harrestrup Å kan forsynes med nye lette rækværker

Vigerslevparken mellem Åhaven og Gl. Køge Landevej

Eksisterende forhold

Parkarealet bliver her bredere, og der er mange flotte kig til store plæner og store veludviklede træer.

Rumligt følger parken det kendte billede med en tæt rumdannende randplantning og små klumper af bevoksning omkring stierne. Det er karakteristisk, at den består af få relativt store rum, der glider over i hinanden.

Parkarealerne forskyder sig sideværts ca. midt på stykket, hvor nogle bebyggelser ligesom skyder sig ind fra Vigerslevvej. Hvis stierne skulle følge parkens rande, vil det give unødige omveje. Man har derfor valgt en direkte rute fra Gl. Køge Landevej og mod nord. Gangsti og cykelsti følger hinanden på et langt lige stykke.

Åen, der hidtil har ligget i parkens vestskel, svinger ind midt i parken. Det gør, at parken bliver delt i to. Der er kun én tværsti og bro over åen, så de to halvdele hænger ikke særlig godt sammen.

Bemærk, at Vigerslevvej på den sydligste del "inddrages" i parken, fordi randplantningen mangler i dette område af parken.

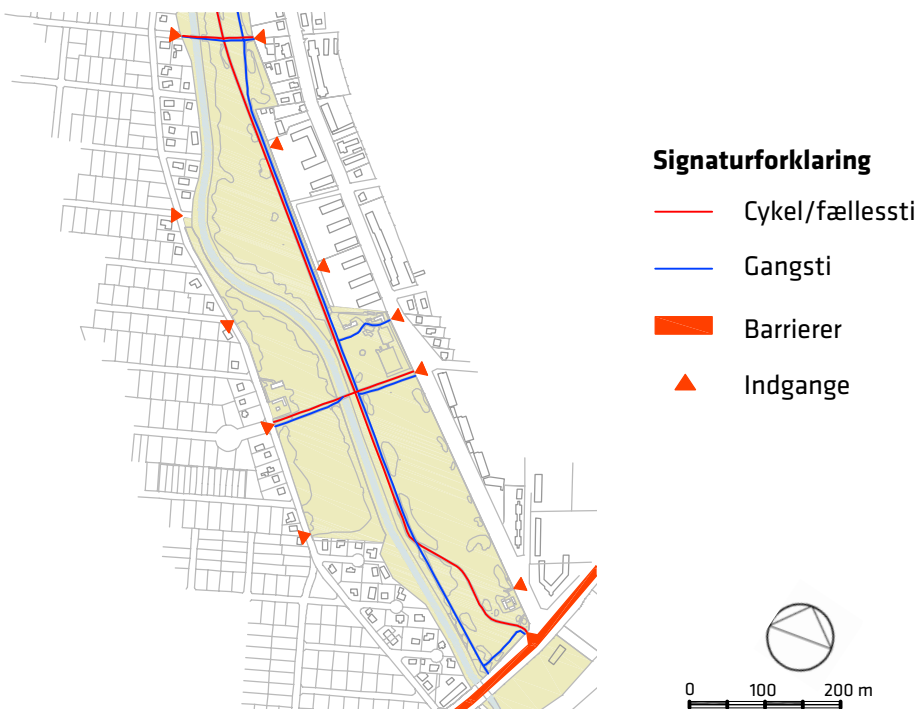
Der er en række funktionsbestemte anlæg i dette afsnit af parken:

Boldbaner, der anvendes af boldklubben Pioneren, findes både øst og vest for åen.

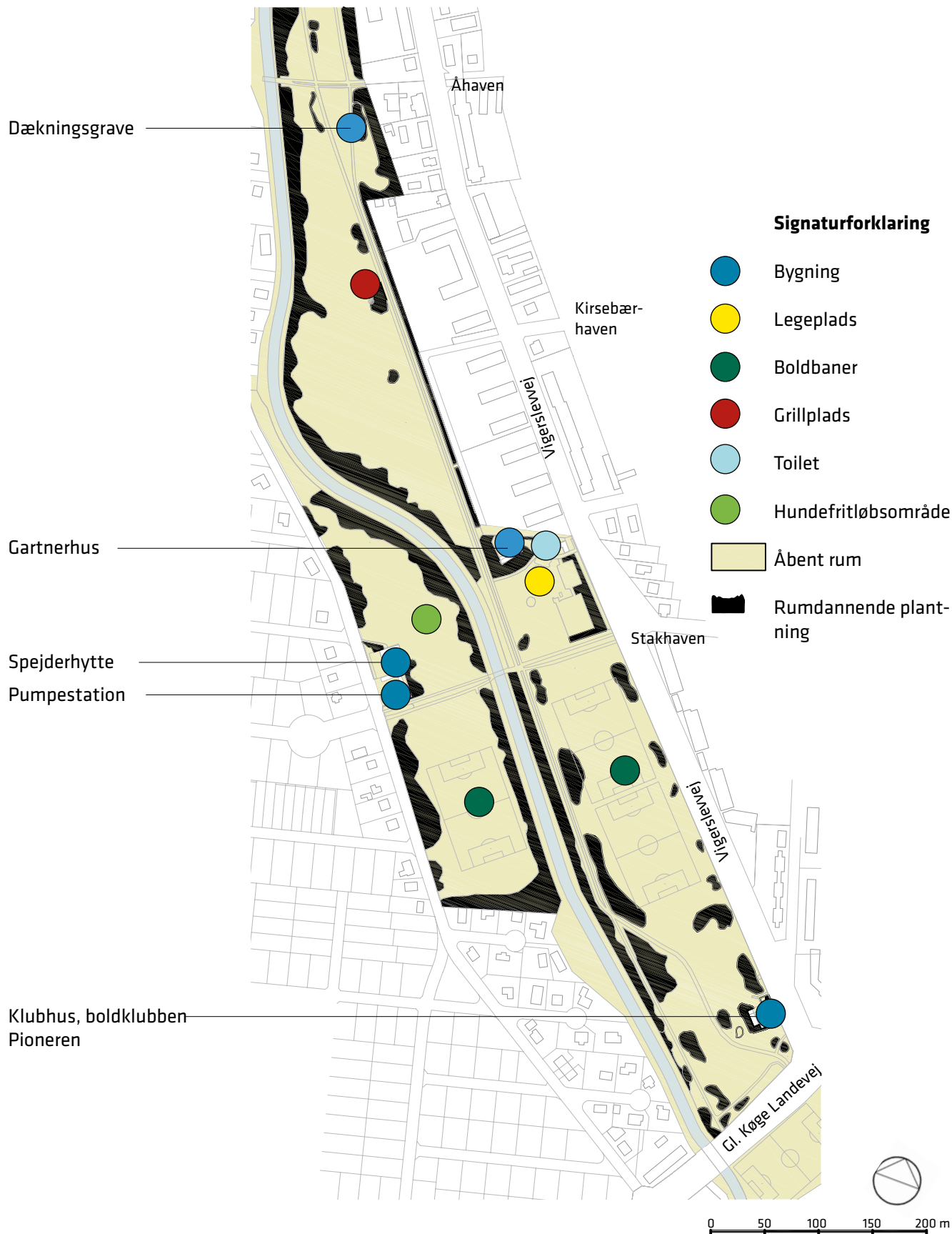
Disse er i en rimelig stand, men der kan være små huller i dem, skabt af hunde eller brugergrupper, som dyrker golf og cricket.

Boldklubben Pioneren har et lille klubhus ved Vigerslevvej i det sydøstlige hjørne.

I den vestlige del - ud for Stakhaven - ligger et klubhus, som benyttes af en spejdergruppe. Mod øst - ud for Stakhaven - ligger nogle ældre gartnerbygninger. I forbindel-

Vigerslevparken: Åhaven - Gl. Køge Landevej Trafikdiagram - Eksisterende forhold

**Vigerslevparken: Åhaven - Gl. Køge Landevej
Funktions- og rumanalyse - Eksisterende forhold**

se hermed findes et offentligt toilet. Toilettet er åbent i sommerhalvåret. Det overholder ikke gældende handicapnormer.

Meget tæt ved Stakhaven ligger en legeplads godt placeret. Legepladsen er nyrenoveret (årsskiftet 2009-2010) og i den anledning inddelt i 4 områder: et motorisk område, opholdsområde, gyngeområde og hytteområde. Basketbanen og asfaltaarealet er derimod af ældre dato og ikke nyrenoveret.

Der findes et stort hundefritløbsområde, og langs stierne findes bænke og enkelte grillpladser.

Bunden i parken er brugsplæne overalt bortset fra et mindre område mellem Åhaven og Stakhaven, hvor der er langt græs. Området kan være lidt vandlidende i fugtige perioder.

Plænen umiddelbart nord herfor har i flere år været anvendt til afholdelse af Sankt Hans fester mm.

Ønsker til parken:

- placering af aktivitetsskabende faciliteter i området ved Gl. Køge Landevej og boldklubben Pioneren
- ønske om bedre adgang til boldbaner vest for åen
- ønsker om, at eksisterende asfaltareal kunne anvendes til hockey, skøjtebane om vinteren, multibane m.m.
- bevaring af gartnerbygning og anvendelse til andet formål, hvis Teknik- og Miljøforvaltningens brug ophører
- etablering af teltplads for spejdere m.m.
- fjerne hegnet mod åen, hvor det sikkerhedsmæssigt er forsvarligt
- ønske om adgang til aktiviteter ved åen
- ønske om en festplads med installationer
- bænke pr. ca. 200 m (hele parken)
- snoet stiforløb
- ønske om afstandsmarkering til brug for løbere (hele parken)

Blomstrende kejserbusk kan i milde vintre opleves i området ved Gl. Køge Landevej.

På denne strækning er hovedstierne meget lige. Et af ønskerne til parken har været, at stien fik et mere snoet forløb.

**Vigerslevparken: Åhaven - Gl. Køge Landevej
Beplantning - Eksisterende forhold**

Fremtidige forhold

Lige syd for Åhaven etableres en festplads, som markeres i parken med en oval træplantning. Pladsen tænkes forsænket ned mod åen, således at vandet bliver inddraget. Pladsen skal kunne befærdes med bil, ligesom der skal være mulighed for el, vand m.m.

Flere steder kan den eksisterende klippede plæne omlægges til fælledgræs af hensyn til en mere naturnær og resourceøkonomisk pleje. Det er vigtigt at områder med langt græs er store og sammenhængende, som kan tilføre parken ro. Der skal slæes små stier igennem græsset, så græsset/blomsterengen kan opleves på tætteste hold.

Det eksisterende hundefritløbsområde kan udbygges med opholdsområde for hundeejere og legeredskaber for hundene. En del af hundefritløbsområdet kan anvendes til lejrområde med bålplads og mulighed for at opslå telte. Der åbnes mulighed for at give spejderorganisationer, institutioner og lign. tilladelse til teltslagning i dette område.

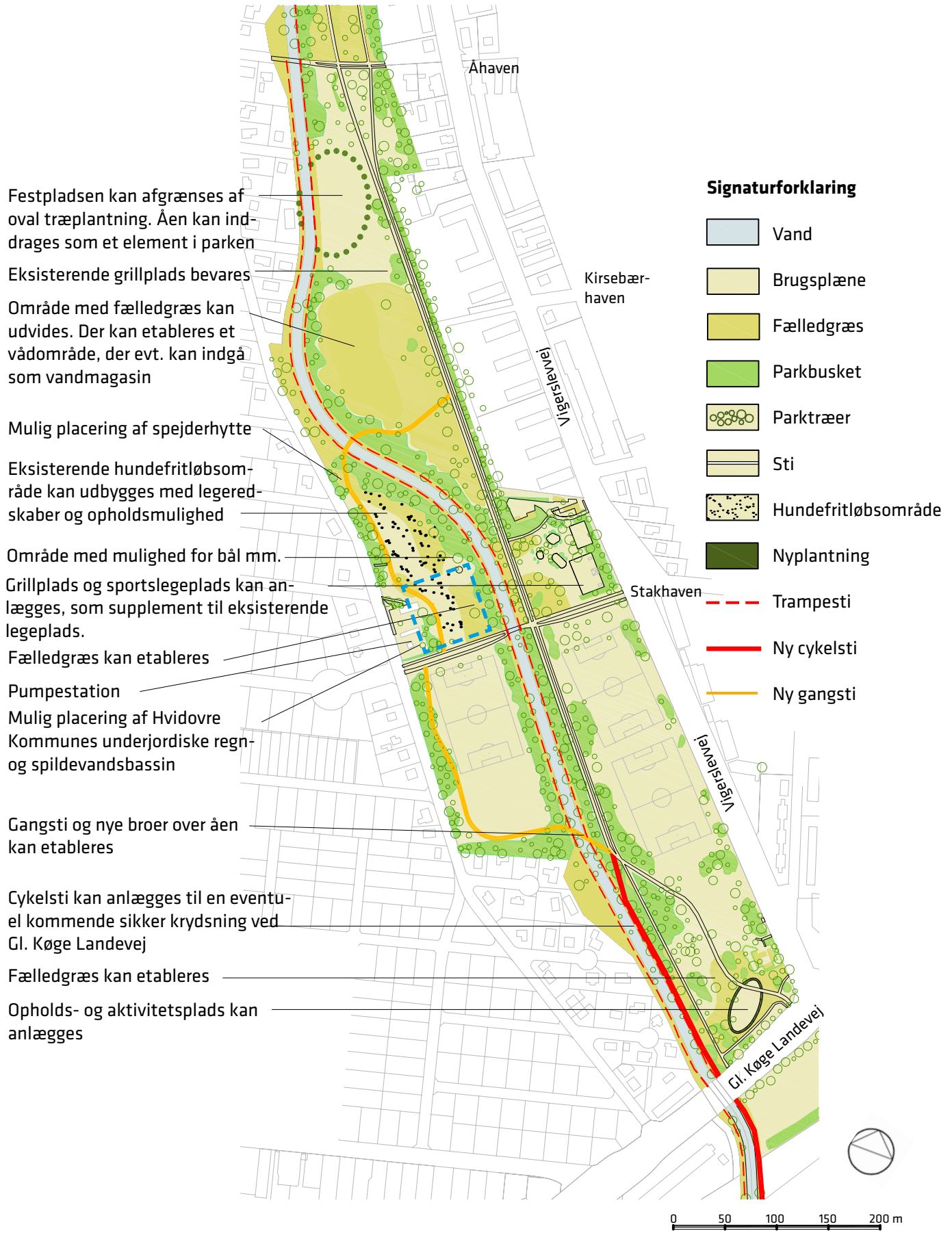
Der kan indrettes en sportslegeplads med multibane m.m. for de større børn som supplement til den eksisterende legeplads. I forbindelse med legepladsen kan der etableres en ny grillplads. Derudover bevares eksisterende grillplads, og der åbnes mulighed for, at der kan etableres en ny i forbindelse med den ny aktivitetsplads i den sydlige del. Gartnerbygningen kan overgå til andet formål, der også har relation til aktiviteter i parken, hvis Teknik- og Miljøforvaltningens brug af bygningen ophører.

For at forbedre fremkommeligheden og muligheden for at skabe rundture kan der etableres en gangsti langs den vestlige side af parken, hvor parken er bredest. Stien forbindes med broer til det eksisterende stinet. Det giver samtidig let adgang til boldarealerne.

I den sydlige ende kan etableres en opholds- og aktivitetsplads med det formål at skabe liv og tiltrække nye brugergrupper til denne del af parken. Pladsen kan indrettes til sportsprægede aktiviteter som petanque, minigolf eller lignende suppleret med bænkeplads og evt. en klatreskulptur. Pladsen etableres i et hækkranst rum, som danner en skarp kontrast til parkens øvrige fritgroende plantninger. På den sidste strækning langs Harrestrup Å kan der etableres en cykelsti til en eventuel fremtidig sikker krydsning af Gl Køge Landevej.

Området, hvor Hvidovre Kommune har planer om at placere et underjordisk regn- og spildevandsbassin. Den eksisterende pumpestation anes bag træerne midt i billedet. Til højre herfor ses spejderhytten. Bevoksningen inklusiv træer må vige for anlægget. Der plantes nye træer og buske som afslutning på anlæggelsen af det underjordiske bassin. En ny spejderhytte kan opføres ca. 150 m nordligere end den eksisterende.

Vigerslevparken: Åhaven - Gl. Køge Landevej Fremtidige forhold

I den del af parken, som er beliggende i Hvidovre Kommune, må Hvidovre Kommunes afløbssystem bevares, ombygges og udbygges. I den forbindelse må pumpestationen ombygges. Hvis ombygningen/tilbygningen er på mere end 20 m², skal den forinden godkendes af Fredningsnævnet. Opgravning i forbindelse med renovering eller ombygning af eksisterende afløbsanlæg samt udbygning af disse skal godkendes af Teknik- og Miljøforvaltningen. Udformningen og den endelige placering af et underjordiske regn- og spildevandsbassin skal godkendes af Teknik- og Miljøforvaltningen. Hvis bassinet medfører væsentlige terrænændringer skal disse også godkendes af Fredningsnævnet. En ny spejderhytte kan opføres i den vestlige kant af parken umiddelbart nord for Bjeverskov Allés udmunding i Sydkærvej. Hytten skal erstatte den hidtidige, hvis denne må rives ned som følge af Hvidovre Kommunes udbygning af kloaksystemet

Fremtidige forhold for Harrestrup Å

Der foreslås ingen væsentlige ændringer i forløbet af åen, som på denne strækning er ret bred. Fliserne kan fjernes, og etablering af naturlig vådbundsvegetation kan fremmes. Hvor der findes en massiv beplantning mod åen, kan der skabes en "hullet" skærmpantning, som både tillader kig til åen og giver skygge til vandet. Store træer skal bevares i størst muligt omfang. Lågerne ud for de tværgående stier ved Åhaven og Stakhaven er fjernet, således at der er skabt adgang til trampestien. Der kan derfor plantes en skærmende hæk på skråningen ned mod åen for at øge sikkerheden ved færdsel over broerne.

Nyanlæg og genopretning, som kan gennemføres i planperioden

Etablering af festplads

Etablering af 2 nye grillpladser

Etablering af vådområde

Udbygning af eksisterende hundefritløbsområde

Etablering af lejregnet område

Etablering af sportslegeplads

Etablering af nye gangstier og broer over åen

Etablering af aktivitets- og opholdsområde ved Gl. Køge Landevej

Etablering af ny cykelsti til Gl. Køge Landevej

Vedr. åen: fliser fjernes, naturlig vådbundsvegetation fremmes, låger til trampesti fjernes, "hullet" skærmpantning etableres langs åen

Vigerslevparken mellem Gl. Køge Landevej og Kalvebod Strand

Eksisterende forhold

Ved Gl. Køge Landevej ophører den egentlige Vigerslevpark. Cykelstien er ført frem til krydset ved Vigerslevvej, mens gangstien er ført parallelt med åen direkte til Gl. Køge Landevej.

For at komme videre til Kalvebod Strand må man over til krydset Gl. Køge Landevej/Åmarksvej, ned ad Åmarksvej og ned i bunden, hvor der findes stier langs det sidste stykke af Harrestrup Å.

Passagen ved Gl. Køge Landevej er således meget besværlig.

Imellem Gl. Køge Landevej, Parkstien, åen og jernbanen ligger en boldbane og et klubhus tilhørende Vigerslev Boldklub. Arealet tilhører Københavns Energi, og er det eneste i udviklingsplanen, som ikke er omfattet af fredningen.

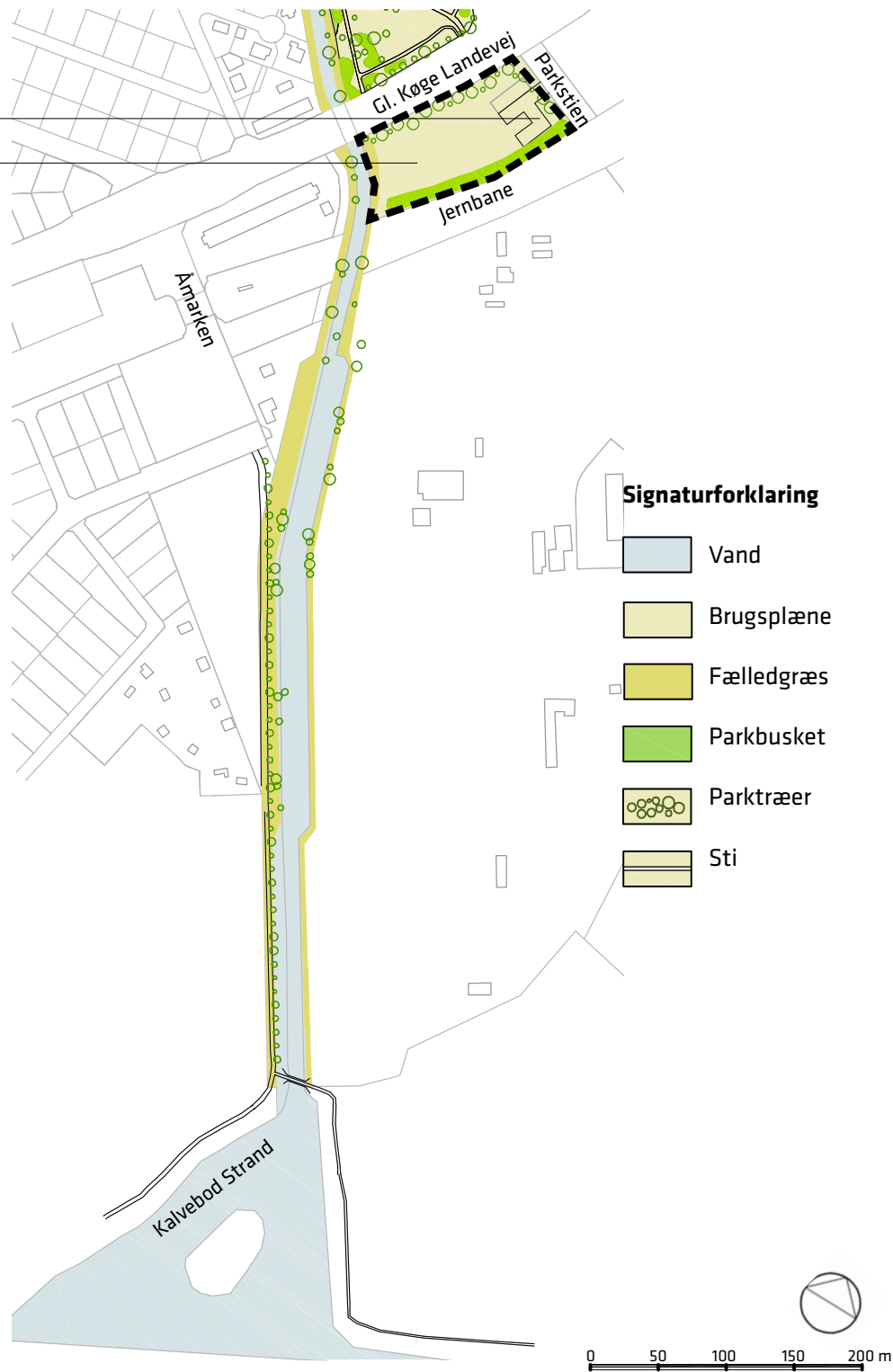
Harrestrup Å lige syd for Gl. Køge Landevej med Flaskebro i baggrunden og hegnet mod boldbaner og klubhus til højre. En kommende sti tænkes placeret mellem det lille træ og hegnet.

Harrestrup Å lige før udløbet i Kalvebod Strand.

P-plads

Område ikke omfattet af fredning (vist med ramme)

Vigerslevparken: Gl. Køge Landevej - Kalvebod Strand Bepantning - Eksisterende forhold

Fremtidige forhold

Det foreslåes, at der anlægges en cykel/gangsti langs Harrestrup Å. Fra Gl. Køge Landevej mod syd kan stien placeres på østsiden af åen mellem å og hegn til boldbane frem til den eksisterende gangbro, som fører over til den vestlige side af åen. På denne strækning kan også jernbanen passeres, idet der er god plads under den eksisterende jernbanebro over åen. Fra gangbroen og videre mod syd placeres stien på et dige langs åens vestsiden, indtil den kan kobles til den eksisterende sti (forlængelse af Åmarksvej) i Hvidovre Kommune.

Som alternativ til en placering af stien på begge sider af Harrestrup Å åbnes der mulighed for, at stien placeres på vestsiden på hele strækningen. Den første mulighed må dog foretrækkes af hensyn til sikker passage af Gl. Køge Landevej.

Fra Gl. Køge Landevej til gangbroen åbnes der mulighed for, at der kan etableres trampesti.

Det er uden for udviklingsplanens kompetenceområde at anvise en mere sikker passage over Gl. Køge Landevej. Men der opfordres til at dette problem søges løst i forbindelse med en eventuel forbedring af "Vigerslevruten" (Grøn cykelrute).

Fremtidige forhold for Harrestrup Å

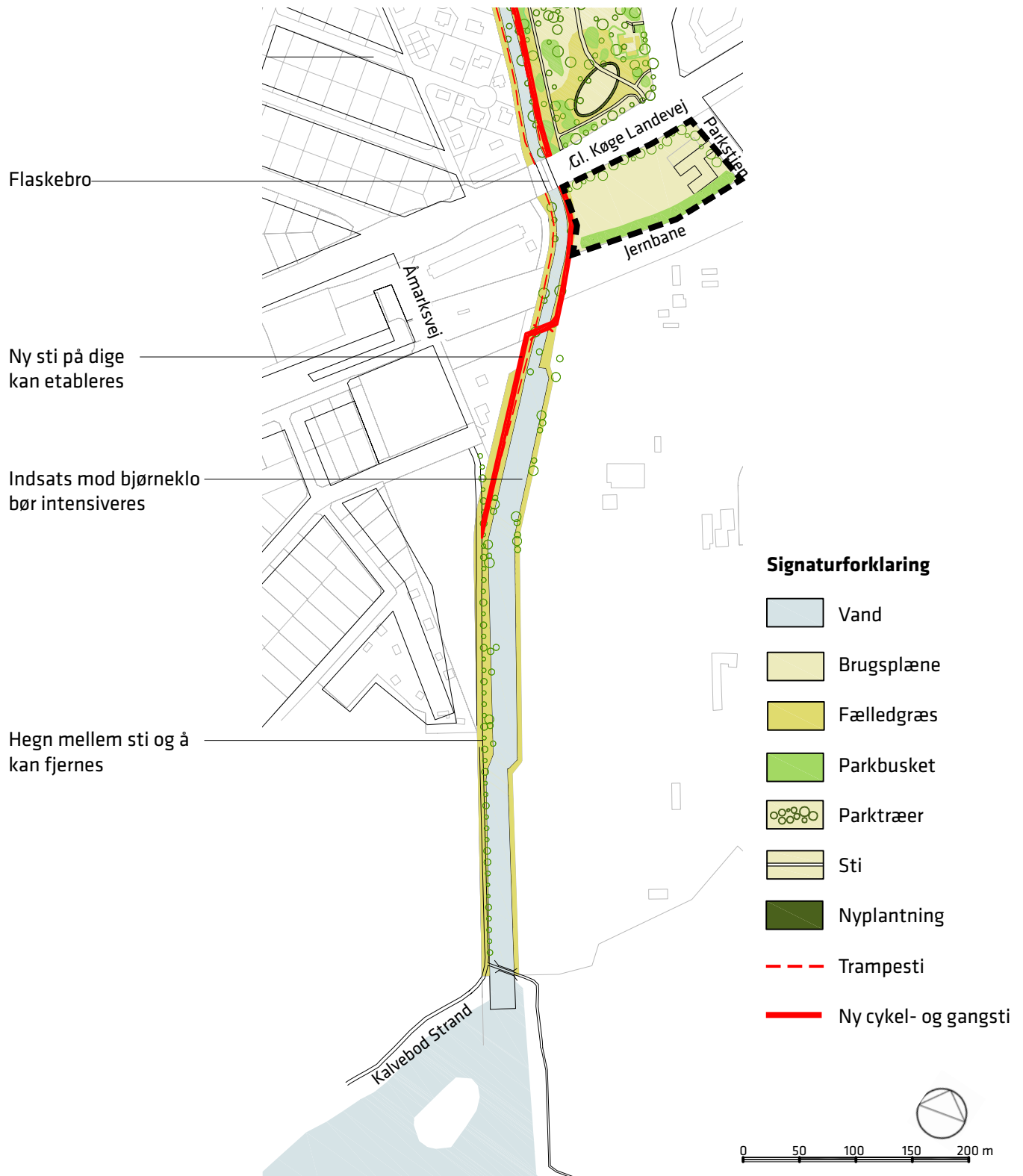
Der foreslås ingen væsentlige ændringer i åens forløb. Fliserne kan fjernes, og der kan evt laves lidt fladere sideanlæg. Hegnet langs åen kan fjernes på vestsiden fra gangbroen over åen til udløbet i Kalveboderne. Der ud over kan den naturlige vådbundsvegetation fremmes.

Nyanlæg og genopretning, som kan gennemføres i planperioden

Etablering af sti langs Harrestrup Å fra Gl. Køge Landevej

Hegn langs åen kan fjernes fra gangbroen over åen til dennes udløb

Vedr. åen: fliserne fjernes, lidt lavere sideanlæg etableres, hegn fjernes på vestsiden, naturlig vådbundsvegetation fremmes

**Vigerslevparken: Gl. Køge Landevej - Kalvebod Strand
Fremtidige forhold**

Retningslinier for inventar

Toiletter

Parkens toiletter skal indrettes efter retningslinierne i kommunens toilethandlingsplan. De skal som minimum opfylde kravene til adgang for handicappede.

Hegn og hække langs Harrestrup Å

Der er i dag hegn langs en meget begrænset del af Harrestrup Å. Hegnene er først og fremmest bevaret af sikkerhedsmæssige årsager. Det er især de meget stejle sider, hvor stien forløber meget tæt på skråninger, der kan give anledning til farlige situationer. Hegnet skal derfor bevares ud for legepladsen ved Lykkebovej. Desuden skal hegnet mellem banen og Landlystvej bevares, indtil åens profil ændres. Derimod kan hegnet fjernes på vestsiden af åens sidste strækning syd for Gl. Køge Landevej fra den eksisterende gangbro til udløbet i Kalvebod Strand. Hegn og hække mellem åen og privatarealer kan bevares eller fjernes, som det måtte ønskes af de private arealejere, som har ansvaret for vedligeholdelse af disse hegn og hække.

Ved broerne er der en kort hæk, men de fleste gamle låger er fjernet. Lågerne er kun bevaret følgende steder: syd for jernbanen, ved Landlystvej mod Hvidovre Stationscenter, ved motorvejen og ved Sønderkær i retning mod motorvejen. Broer og dæmninger over åen kan forsynes med lette rækværk.

Skiltning

Ved alle hovedindgange opsættes skilt med ordensreglement, som kan suppleres med piktogrammer. Ved udvalgte hovedindgange (med 300-500 m's afstand) opsættes desuden et oversigtskort over parken.

Gang-, cykel- og fællestier skiltes ved alle hovedindgange i nordsydgående retning. Skiltning kan eventuelt udføres som piktogrammer.

Ordensreglement opsættes på den eksisterende gamle stander. Skiltestander til oversigtskort og piktogrammer findes ikke i dag. Her kan anvendes en model, som allerede findes i andre af kommunens parker eller eventuelt udvikles en ny.

Bænke, borde og øvrigt inventar

Bænke opstilles ved alle gangstier, ca. 1 for hver 200 m. Kravet er stort set opfyldt i dag. Bænke skal være af typen 'Århusbænken'.

Papirkurve opsættes sammen med bænke efter vurdering af behov. Papirkurve skal være af typen 'Københavnerkurven'.

Der opstilles grillborde langs parkens gangsti mod øst med jævne mellemrum. Disse kan erstatte en bænk. Grillborde skal være af typen 'Milevide'. Alternativt til grillborde anvendes 'parkgrill' af eget design.

Ved nyanskaffelser og reoveringer sikres det, at parkinventaret følger anvisningerne i "Rekreative arealer for alle. Eksempelsamling med vejledning om indretning for handicappede", Dansk Standard DS-håndbog 105.2.

Retningslinier for anvendelse

Vigerslevparken er tilgængelig for fodfærdsel overalt og på alle tider af døgnet.

Cykelkørsel er tilladt på de cykel/fællestier, der er angivet på trafikdiagrammerne under de enkelte delområder samt på de foreslåede nye cykel/fællestier. Knallertkørsel og anden motoriseret kørsel er ikke tilladt. Dette gælder dog ikke kørestole, arbejdskørsel samt kørsel i forbindelse med parkens pleje.

Der skal sikres tilgængelighed for alle. Alle nye tiltag skal i videst muligt omfang overholde standarden i "Tilgængelighed for alle", Dansk Standard, DS 3028, sept. 2001 og henvisningerne i "Rekreative arealer for alle. Eksempelsamling med vejledning om indretning for handicappede", Dansk Standard DS-håndbog 105.2. Hvor nuværende forhold er i konflikt med disse standarder og henvisninger, skal der lægges en plan for afhjælpning af uoverensstemmelserne.

Hunde må medtages i snor. I de angivne hundefritløbsområder er det tillige tilladt at lade hunden løbe frit, hvis den er under ejerens kontrol.

Offentlige arrangementer, f.eks. Sankt Hans bål, byfester, sportsstævner og spejderarrangementer m.m. er kun tilladt med Teknik- og Miljøforvaltningens godkendelse.

Privatsalg i Vigerslevparken er kun tilladt med Teknik- og Miljøforvaltningens godkendelse. Tilladelse kan gives til salg i forbindelse med lovlige, ansøgte arrangementer samt til mindre salg af drikkevarer, slik m.m. til egne medlemmer i forbindelse med klublokaler.

Der åbnes mulighed for at give spejderorganisationer, institutioner o. lign. tilladelse til teltslagning i området omkring spejderhytten (vest for åen). Tilladelsen kan gives til små grupper for en kortere periode (1-2 overnatninger) efter ansøgning hos Teknik- og Miljøforvaltningen.

Retningslinier for plejen

Kulturhistoriske spor

Parken inklusiv åen kan samlet set betragtes som ét kulturhistorisk spor efter fortidens engareal. Men der vurderes ikke at være enkeltstående spor i området, og dermed gives der heller ikke retningslinier for plejen af sådanne spor.

Brugsplæne

Bevoksningsudviklingsmål

Brugsplænen skal være en grøn græsflade, som er velegnet til leg, boldspil og ophold. På udvalgte steder kan plænen ved tilpasning af klippefrekvensen sikres et varieret islæt af blomstrende urter. Under større enkelttræer og trægrupper, hvor græssets vækst ikke er så kraftigt, kan græsset ligeledes klippes mindre omfang. Dette gøres for, at skåne træerne for påkørsel og skabe muligheder etablering af vilde urter.

Områder med boldbaner skal klippes og plejes regelmæssigt i hele vækstperioden. Der stræbes mod at nå samme standard som 'sportsplæne'.

Idealtilstanden

Idealtilstanden er et tæt græsdække, der i områder, der ikke anvendes til boldspil, har et indhold af urter, der ved en bevidst klipning kan udvikles til blomsterplæner i kortere eller længere perioder.

For boldarealer er idealtilstanden et tæt og jævnt slidstærkt græsdække uden urter.

Foryngelsesdynamik

Plænen er selvfor yngende. Formeringen af de blomstrende urter er afhængig af arten, og klipningen bør tilrettelægges under hensyntagen til de enkelte arters formeringsmåde. Det kan eksempelvis gøres ved, at græsklipning undlades et par uger i april-maj, for at mælkebøtterne kan få fuldt flor. Klipningen genoptages inden frøafkast. Derved sikres større naturoplevelser samt bedre vilkår for insekter. En række rosetdannende og lave urter som lav ranunkel, bellis, hvidkløver, engkarse og pomeranshøgeurt mm. kan fremmes på denne måde.

Fælledgræs

Bevoksningsudviklingsmål

Målet her er en græsflora, der minder om tidligere tiders engflora. Det lange græs skal være en kontrast til det klippede græs.

Græsset skal give muligheder for at nyde blomsterflor, give botaniske oplevelser og give bedre betingelser for dyreliv i parkerne

Idealtilstanden

I fælledgræsset dominerer svagtvoksende græsser, samtidig med at der er et meget righoldigt antal urtearter. Kulturplanter må ikke findes i dominerende mængde i plantebestanden.

Landskabsukrudt som kæmpe-bjørneklo, japansk pileurt, canadisk gyldenris mfl. må ligeledes ikke findes.

Artssammensætningen vil variere i forhold til de naturgivne betingelser og planternes indbyrdes konkurrence. Det giver bevoksningerne forskellige udtryk. Disse forskelle søges fremmet gennem plejen, således at der er fokus på plantesamfundet mere end på enkeltarter.

Foryngelsesdynamik

Sådanne ekstensivt drevne arealer rummer et stort potentiale for tilgroning med vedplanter og grove urter. For at kontrollere tilgroningen er det nødvendigt at udpine jorden ved at fjerne næringsstoffer. Derfor skal det tilstræbes, at det afklippede materiale fjernes.

Græsser og urter fornyr sig selv, men balancen mellem planterne påvirkes af klippe-metode, tidspunkt, mulighederne for frøkast og mulige spredningskilder.

Eksakt viden om dette emne mangler, derfor bør der i en årrække iværksættes forsøg med høslet. Høslet skal udføres på specielt udpegede lokaliteter.

Parktræer

Bevoksningsudviklingsmål

Målet er at udvikle fuldkronede træer, der tillader en god udvikling af græs eller buskvegetation under kronerne.

Idealtilstanden

Flertallet af træerne er fuldt udviklede og vitale. En lille procentdel af træerne er i deres nedbrydningsfase, og en tilsvarende lille del er i opvækst- eller udviklingsfasen. Kroner løftes, så de holdes fri af busketter. Over græs må de gerne hænge næsten helt ned til græsset. Det ensartede dyrehave-look, hvor kronernes underside er i eksakt samme højde, bør undgås.

Træer i nedbrydningsfasen er vigtige føde- og boligemner for parkens dyr. De bør derfor bevares i det omfang, det sikkerhedsmæssigt lader sig gøre. Eventuelt kan nedskårne grene og stammer efterlades i parkens busketter. Stød skal bevares under hensyntagen til udseende og de forskellige plejefunktioner.

Foryngelsesdynamik

Foryngelsen af træerne skal foregå meget langsomt i takt med, at de når en udviklingsfase, hvor de begynder at nedbrydes og blive farlige. Tidspunktet for udskiftning er artsafhængig. Det er pil, poppel og birk, der først når den alder, hvor udskiftning kan komme på tale. Ud over udskiftning kan en fortsat udtynding for at sikre lys til busket/kratplantningen komme på tale.

Ved udskiftning af træerne bør der vælges gruppevis foryngelse med plantning af flere træer end bestandstræerne, for at det bliver muligt at vælge de bedste.

Det kan være nødvendigt at fjerne et eller flere nabotræer for at skabe en lysbrønd, hvor der er tilstrækkelig plads til, at en ny gruppe kan etableres. Den samlede hugst i parken bør dog ikke overstige 5% om året.

Ved nyplantning bør hjemmehørende arter foretrækkes, og så vidt viden er tilgængelig også arter, der i stand til at klare klimaforandringerne i Danmark.

Parkbusket

Driftsplanerne for parken skelner mellem krat og busket i parken, hvor krat er naturprægede plantninger med primært danske plantearter, og busketter kan bestå af indførte arter. Den driftsmæssige forskel ligger i mængden af selvsåede planter og ukrudt i beplantningerne. Denne forskel er ikke udpræget tydelig. I udviklingsplanen anvendes derfor betegnelsen parkbusket.

Bevoksningsudviklingsmål

Parkbusket skal udvikles henimod robuste, frodige og rumdannende plantninger, der danner fodpose for overstandere. Naturindholdet i plantningerne må betegnes som middel.

Denne bevoksningsudvikling skal sikre:

- mulighed for at blive væk i det grønne og komme på afstand af byen
- mulighed for at nyde buskenes og blomsternes blomstring og frugter
- give skjul for fugle og andre dyr

Idealtilstanden

Buskene danner en tydelig bund under overstanderne. Der er afstand mellem trækro-ner og buskenes løv, så stammerne tydeligt fornemmes.

Buskene danner en lukket bestand, som hænger frit ud over græsset og lukker helt af for bunden. De enkelte individer underordner sig helheden. Under busklaget breder sig en kraftig forårsflora.

Horisontalt er strukturen helt bestemt af det oprindelige planteprincip. Det kan være nødvendigt at fjerne enkelte plantninger helt, hvis der i de indre dele af parken er blevet for tæt.

Foryngelsesdynamik

Buskene forynger kun vanskeligt sig selv ved selvsåning og for enkelte arter ved rod-skud. Fornyelse kan ske ved nyplantning og ved nedskæring og genvækst.

Nedskæringer og beskæringer bør kun foretages, hvis plantningens udviklingsmål ikke opfyldes, og hvis grenene generer stier o. lign. Hvor det er muligt, bør grene og stammer efterlades i busketterne efter beskæring og fældning. Grene kan henligges i kvasbunker i busketterne alt efter hensynet til parkens flora og fauna.

Ved nyplantning bør danske arter foretrækkes, men der er kun et beskedent udvalg, som har de rigtige egenskaber, hvorfor ikke hjemmehørende arter kan bruges. Ikke hjemmehørende arter, der er gode for dyr, accepteres.

Der skal vælges planter tilpasset de vækstbetingelser, der findes lokalt med hensyn til lys, næring, vand o.s.v.

Under busklaget bør der indplantes en forårsblomstrende skovbundsflora. Disse vælges først og fremmest fra den vilde flora, men blomstrende kulturarter som erantis, vintergæk m.m. kan også accepteres. Egnede arter kan hentes i den såkaldte lærkesporeflora med hulrodet lærkespore, anemoner, bingelurt og lungeurt som karakterplanter.

Særlige plejetiltag, som kan gennemføres i planperioden

Fjernelse af afklip fra fælledgræs opprioriteres

Forsøg med høslet og klippetidspunkter på fælledgræs igangsættes

Bevaring af stød, stammer og grene i bevoksninger

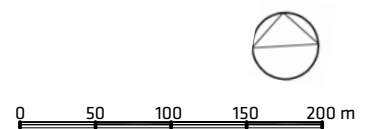
Udskiftning af risikotræer opprioriteres

Bekæmpelse af bjørneklo og andet landskabsukrudt intensiveres.

Signaturforklaring

- Fælledgræs
- Brugsplæne
- Parkbusket
- Parktræer
- Nyplantning

**Vigerslevparken: Roskildevej - jernbanen
Bevoksningstyper - Fremtidige forhold**

Vigerslevparken: Jernbanen - Vigerslev Allé
Bevoksningstyper - Fremtidige forhold

Signaturforklaring

- Fællegræs
- Brugsplæne
- Parkbusket
- Parktræer
- Nyplantning

**Vigerslevparken: Vigerslev Allé - Åhaven
Bevoksningstyper - Fremtidige forhold**

**Vigerslevparken: Åhaven - Gl. Køge Landevej
Bevoksningstyper - Fremtidige forhold**

**SAMMEN
OM BYEN**

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen